

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

**Mindszentgodisa Község
Önkormányzata**

2023-2028

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	8
Célok	8
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	10
1. Jogszabályi háttér bemutatása	10
2. Stratégiai környezet bemutatása	10
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	12
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	26
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	37
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	42
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	48
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	51
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	52
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	54
1. A HEP IT részletei	54
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	54
Jövőképünk	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Az intézkedési területek részletes kifejtése (kitöltése javasolt, opcionális)	60
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	68
3. Megvalósítás	73
3.1 A megvalósítás előkészítése	73
3.2 A megvalósítás folyamata	73
3.3 Monitoring és visszacsatolás	76
3.4 Nyilvánosság	76
3.5 Kötelezettségek és felelősség	25
3.6 Érvényesülés, módosítás	77
4. Elfogadás módja és dátuma	78

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Mindszentgodisa Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Mindszentgodisa három falu egyesítésével jött létre: először Felsőmindszent és Godisa egyesült (1977), majd hozzájuk csatlakozott Gyümölcsény is 1979-ben.

A régészeti leletek tanúsága szerint a vaskorban kelta, de a római korban is lakott település. 1422-ben „godisna”, 1542-ből „mynthzenth” „ghzmeichen” néven kerültek elő írások. A török alatt elnéptelenedő településre 1760-as években német telepesek érkeztek. Mindszentgodisa a Dél-dunántúli régió települése, Baranya megye északi részén helyezkedik el, a megyeszékhelytől 35 kilométeres távolságban. A közelben Sásd, mint kisebb város, valamint Komló, Dombóvár, Kaposvár és Pécs, mint nagyobb városok találhatók. A község a Zselic keleti mezsgyéjén található hosszú völgyben fekszik. Elhelyezkedéséből kifolyólag jelenleg a KSH szerinthalmozottan hátrányos helyzetű települések közé sorolható a falu. A falu határában lévő, több hektáros földek kedvező adottságúak a mezőgazdaság számára. A helyi önkormányzat birtokában is van néhány terület, melyen gyümölcsös, szőlő ültetvény és szántó található. A község az 1800-as évektől kezdve körjegyzőségi székhely volt és még jelenleg is az. Ide tartozik Kishajmás, Kisbeszterce és Bakóca települések is. A településen szerveződött Roma Nemzetiségi Önkormányzat és Német Nemzetiségi Önkormányzat is. A Mindszentgodisai Közös Önkormányzati Hivatalhoz tartozó települések igen sokrétűen tagozódó mikro társadalommal rendelkeznek, mely az 50–60 éves múlttal magyarázható. A múltat tekintve, többféle tevékenység folytatása volt jellemző. A múlt század közepe táján megindult komlói szénbányászat fejlesztés, valamint a pécsi szén- és uránbánya, vonzotta más tájakról a munkaerőt, melynek egy része aztán itt telepedett le. A hagyományosan mezőgazdasági jellegű lakosság összetétele átalakult. Ebben az időszakban kezdődött a cigány családok betelepítése a faluba. '70-es években a falu tanácstitkárának kezdeményezésére, minden családot betelepítettek Gály-kútról az akkori Godisára, ahol Újtelep néven egy lakóövezetet jelöltek ki nekik. Itt házaikat már téglával és sárral

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

építették meg. A telepre földes út vezetett, sem víz, sem villanyvezeték nem volt. A településen a 18. század második felétől németek kezdtek letelepedni mindkét falurészben. A korábban elnéptelenedett Godisa is ekkor újra benépesült. A község a fogyatkozó lélekszámú kistelepülések közé tartozik. A település társadalmi összetétele meglehetősen vegyes.

Aki nem rendelkezik otthon internettel, neki is lehetősége van megismerkedni az Internet, a számítástechnika világával, hiszen a Könyvtár mindenkinek ingyenes lehetőséget biztosít. Az utcák aszfaltozását az önkormányzat szem előtt tartja, azokat pályázati pénzek elnyerésével igyekszik folyamatosan felújítani. A parkok közterületek virágosak sok zöld terület található a községben. Mindszentgodisa a 147/2010. (IV.29 Korm. rendelet 24 § alapján egyedi szennyvízkezelésre lehatárolt területek közé sorolható, mivel nem szerepel a Nemzeti Települési Szennyvíz-elvezetési és tisztítási Megvalósítási Programmal összefüggő szennyvízelvezetési agglomerációk lehatárolásáról szóló kormányrendelet jegyzékében. A 2016 augusztusában beadott egyedi szennyvízkezelési pályázatot megnyertük, így 2018-ban 120 lakóháznál és 7 közületnél, a második beruházásnál 2023-ban pedig 38 lakóházban és 1 közületben valósult meg a beruházás. A községben kb 100 háztartásban nincs, ennek oka, hogy vagy nem lehetett megvalósítani vagy nem kérték a lakók. 2019. decemberében nyert az Önkormányzat a Területi és Településfejlesztési Operatív Program keretében 140 milliós támogatást bölcsőde kialakítására Az Óvoda udvarában építettek egy új épületet, és itt került kialakításra az 5 férőhelyes bölcsőde. Magyar falu program keretében pedig 2022-ben új falubuszra sikerült pályázni. Mivel Mindszentgodisa a főútvonaltól távolabb helyezkedik el, ezért nem nagyon létesültek ipari üzemek. A lakosság nagyobb része a környező városok között kénytelen ingázni, - ami a vasúti és közúti közlekedés miatt elég problémás - kisebb része pedig a helyben lévő ipari acélszerkezetek gyártásával foglalkozó Caadex Kft, a Mérnök-Tér Kft és az építőiparral foglalkozó helyi illetőségű MIND-Ép Kft-nél dolgoznak. A faluban 2015-től egy vegyesbolt nyújt vásárlási lehetőséget a lakosok számára.

A település nevezetességei többek között:

- a Római Katolikus templom,
- a régi paplakban kialakított állandó kiállítás, (egyháztörténet, Surányi Miklós emlékszoba, német nemzetiségi szoba, régi mesterképek)
- a Livincai-tó.

Az önkormányzat testvéri-települési megállapodást írt alá Szlovákia Tósnyárasd településsel.

A településen számos szervezet működik:

- Mindszentgodisáért Egyesület,
- Mindszentgodisa és Környezetének Szabadidős Sportegyesülete,
- Őszirózsa Nyugdíjasklub.

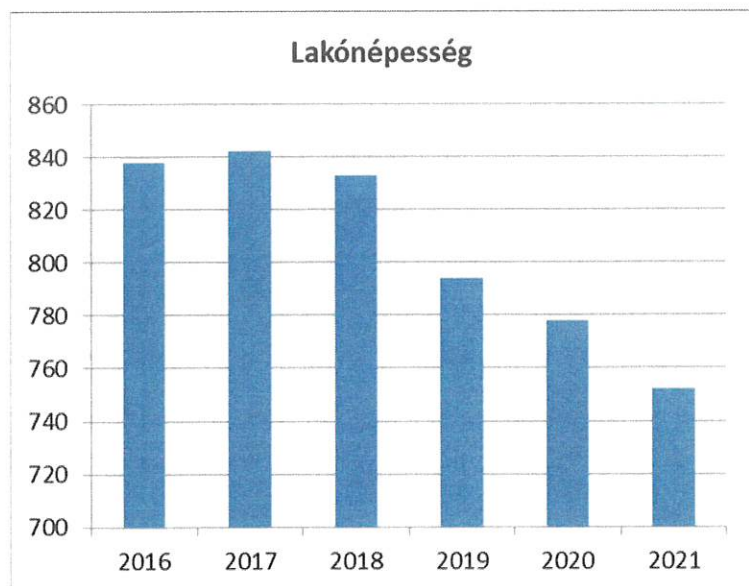
A község lakosságának túlnyomó része római katolikus vallású, de egyéb vallású hívők is élnek a településen. Mindenki szabadon gyakorolhatja a hitét.

Közlekedés:

A település gépkocsival, menetrendszerű autóbuszjáratokkal a 66. számú másodrendű főútvonalról Oroszló településnél nyugati irányban elágazó mellékrendű útvonalon közelíthető meg. A település Pécestől 35, Komlótól 22, Dombóvártól pedig 25 km-re fekszik. A mikrotérség központja: a Mindszentgodisai Közös Önkormányzati Hivatal, amelyhez 8 település (Mindszentgodisa, Bakóca, Kishajmás, Kisbeszterce, Baranyajenő, Szágy, Tormás, Baranyaszentgyörgy) tartozik, valamint egészségügyi szolgálat, művelődési ház, könyvtár, iskola, óvoda, bölcsőde működik területén. A vasútállomás a falutól 4 kilométerre fekszik, így ez a fajta közlekedési mód is problémát jelent. Mivel a településen a közösségi közlekedést Volán buszok megléte jelenti, 3-3 pár buszjárat biztosítja. A családok többségének van személyautója, de ez nem a jó módot jelenti, inkább a szükségét mutatja.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	838	bázis év
2017	842	100,48%
2018	833	98,93%
2019	794	95,32%
2020	778	97,98%
2021	752	96,66%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A településen 840 fő lakónépességre vonatkozóan kell áttekinteni az esélyegyenlőség megvalósulását. A település lakónépessége az elmúlt 5 évben folyamatosan csökkent. Az Önkormányzat letelepedési támogatással próbálja a népesség fogyását csökkenteni.

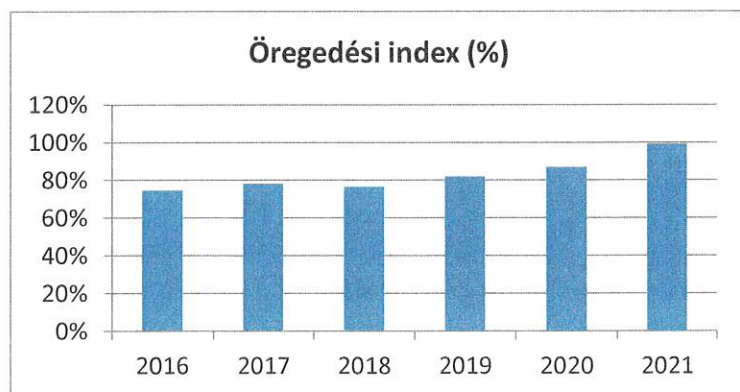
2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	423	431	854	49,53%	50,47%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			26	3,04%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	89	73	162	10,42%	8,55%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	14	18	32	1,64%	2,11%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	241	218	459	28,22%	25,53%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	23	45	68	2,69%	5,27%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	56	77	133	6,56%	9,02%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A településen a munkaképes korú lakosság dominál. Az állandó népességszámból kitűnik, hogy a 18-59 éves korú nők és férfiak aránya viszonylag kis mértékben tér el. A táblázatból az is kiderül, hogy míg a nők körében a 0-14 évesek és a 65 év felettek aránya szinte azonos, addig a férfiak körében ugyanez az arány 63%-os.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	125	167	74,85%
2017	130	166	78,31%
2018	128	167	76,65%
2019	133	162	82,10%
2020	135	155	87,10%
2021	148	149	99,33%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A lakónépesség számának alakulásánál az öregedési index alapján elmondható, hogy településünkre az idősödő népességszerkezet a jellemző, hiszen a vizsgált időszakokban az öregedési index mindig 100 % felett van. A 0-14 éves korú állandó lakosok száma egy 2016-2018 év közötti stagnálás után viszont folyamatosan csökkenő tendenciát mutat.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	0,00
2017	10,71
2018	-3,58
2019	-47,94
2020	-12,72
2021	-27,45

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Sajnos a táblázatból kitűnik, hogy egyre többen hagyják el a települést, legfőképp munkalehetőségek miatt. A 2019-es nagy különbség szerint viszonylag az utóbbi években kicsit javult az arány.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	4,78
2017	-2,38
2018	-5,97
2019	-3,69
2020	-10,18
2021	-5,23

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A természetes szaporodás táblázat szerint a halálozások száma meghaladja az élve születések számát. Ez az arány kiugróan magas volt a 2020-as évben, de azt követően javuló tendenciát mutatott.

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Alkotmányos követelmény, hogy minden állampolgárral azonos tisztelettel, az egyéni szempontok azonos mértékű figyelembevételével kell eljárni. A község esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szervezeteket is aktívan bevonja. Mindszentgodisa Község Önkormányzata a helyi rendeleteiben szabályozott módon biztosítja a rászorultaknak pénzbeli és természetbeni ellátások különböző formáit. Az önkormányzat fontosnak tartja, hogy minden helyi lakos számára elérhető legyen minden szolgáltatás, azokban érvényesüljön az esélyegyenlőség elve, mind a szociális és egészségügyi ellátásban, közoktatásban, közszolgáltatások elérésében.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Mindszentgodisa település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmazására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete.
- A Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 40. § (1) bekezdés 28. pontja értelmében a Kormány társadalmi felzárkózásért felelős tagjaként, a belügyminiszter módszertani útmutatót tett közzé a HEP elkészítésének részletes szempontjairól. különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gytv.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nktv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)

Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

- Mindszentgodisa Község 2018.évi költségvetési terve

- Mindszentgodisai TANODA pályázat, amely a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók iskolai lemorzsolódását csökkentő intézkedések támogatása

- Helyi rendeletek

- közfoglalkoztatási hatósági szerződések

Az esélyegyenlőség, a szolidaritás, az igazságos esélyteremtés olyan egyetemes értékek, amelyek megjelenésére Mindszentgodisa Község Önkormányzata azokban a stratégiai dokumentumaiban, rendeleteiben, koncepcióiban, programjaiban és cselekvési terveiben is törekszik, amelyek vagy az önkormányzat átfogó, vagy egy-egy szektorra vonatkozó konkrét jövőbeli terveit, célkitűzéseit határozzák meg. Az esélyegyenlőség ily módon horizontális értékként és követelményként jelenik meg az önkormányzat stratégiai dokumentumaiban, ami biztosítja azt, hogy a község közép- és hosszú távú fejlődését meghatározó elképzelésekben hangsúlyos elemként jelenjen meg ez a szemléletmód.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Mindszentgodisa a Hegyháti Járáshoz tartozik. A térségben lévő települések problémái hasonlóak, a célcsoportok mindegyike megtalálható a helységekben, ezért gondjaik kezelésére az összes település vezetőjének oda kell figyelnie és orvoslásukra fel kell készülnie. Azonban, mivel a községek fejlettsége és anyagi lehetősége különböző, nincs összehangolt intézkedésük, minden település a helyi adottságainak megfelelően szeretne a célcsoportok szükségleteinek eleget tenni. A szociális, valamint a gyermekek védelméről szóló jogszabályok változása következtében 2016. január 1-től Mindszentgodisa községnek, mint székhely településnek, kötelező feladatává vált a családsegítő és gyermekjóléti alapellátás biztosítása. Két fő szociális munkást alkalmaz az önkormányzat, akik a Közös hivatalhoz tartozó nyolc településen végzik tevékenységüket. A házi segítségnyújtást a Mindszentgodisai Szociális Társulás alkalmazottai nyújtják.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adatahiányok kimutatása

Mindszentgodisa Község Önkormányzata a helyi rendeleteiben szabályozott módon biztosítja a rászorultaknak a pénzbeli és természetbeni ellátások különböző formáit. Az esélyegyenlőségi célcsoportok problémájának mélyebb feltárását szükségessé teszi, hogy sokrétű, differenciált adatok álljanak rendelkezésre az elemzéshez. Mivel a célcsoportok, azok problémáinak csökkentése beavatkozást igényel, ezért szükség lenne a hiányzó adatok mielőbbi pótlására. Az önkormányzatnak a nemzetiségi önkormányzatokkal, civil szervezetekkel, egyházakkal közös kutató munkát kell végezniük. A települési esélyegyenlőségi program a helyi esélyegyenlőségi program részletes szabályainak megfelelően készült, a helyzetelemzés elkészítéséhez a KSH és a TEIR adatbázis, a népszámlálási adatok, valamint a helyi adatgyűjtések szolgáltak alapul. A települési önkormányzat nem gyűjtött adatokat a fogyatékkal élőkkel és a nőkkel, illetve azok foglalkoztatásával kapcsolatban.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A roma nemzetiség Magyarország legnagyobb etnikai csoportja. A csökkenő nem roma népességgel szemben létszámuk nő. A roma népesség iskolázottsága a különböző intézkedések ellenére is rendkívül alacsony. Önmagukhoz képest képzettségi szintjük ugyan emelkedett az utóbbi években, de az átlaghoz képest még mindig hátrányban vannak. Munkaerő-piaci szempontból a piaczgazdasági átalakulás egyik legnagyobb vesztese a roma lakosság. Általánosságban elmondható, hogy a szerény körülmények között élő, valamint a roma férfiak jelentős része az építőiparban segéd munkásként, „feketemunkásként” keresi a kenyerét. A nők rendszeres munkából származó, alacsony jövedelemből vagy alkalmi munkából tartják el családjukat, amely jellemzően takarítás vagy konyhai kisegítő munka. A képzetlen romák foglalkoztatásának egy lehetséges alternatívája a közmunkaprogram. Sokaknak a családi pótlék és a szociális segélyek biztosítják a megélhetést.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből. Magas számban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, megváltozott munkaképességűek és romák. Tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküliségből fakadó motiváltság hiánya, a társadalmi előítélet jelenléte. A roma nők iskolai végzettsége, foglalkoztatottsági aránya, jövedelme még a roma férfiakénál is jelentősen alacsonyabb. A rendelkezésünkre álló adatok alapján a munkanélküliség, szociális rászorultság, lakhatási viszonyok és az iskolai végzettségek tekintetében készítettünk elemzéseket. A lakosság jövedelmi viszonyairól nem rendelkezünk pontos adatokkal. A lakosok szerény, de még elfogadható körülmények között élnek. Elsősorban mezőgazdasági termékek előállításával, szőlőműveléssel foglalkoznak. Több hektáros területtel több vállalkozó is rendelkezik, melyeken elsősorban mezőgazdasági tevékenység folyik. A lakosság pénzeszközökbe, értékpapírba fektetett megtakarításairól nincs adat. A településen lakhatást, gyermek, időskorú, bántalmazott nő vagy fogyatékkal élő személy ellátatlanságából eredő azonnali beavatkozást igénylő esélyegyenlőségi probléma tudomásunk szerint nincs, ami nem jelenti azt, hogy preventíve nem kell vele foglalkozni. A településen mélyszegénységben, nyomorban élő család nincs, de a tartó munkanélküliség hosszútávon a családok lecsúszásához vezethet. A szegénység okai és következményei között szerepelnek a társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de legalapvetőbb oka az alacsony jövedelem. A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt.

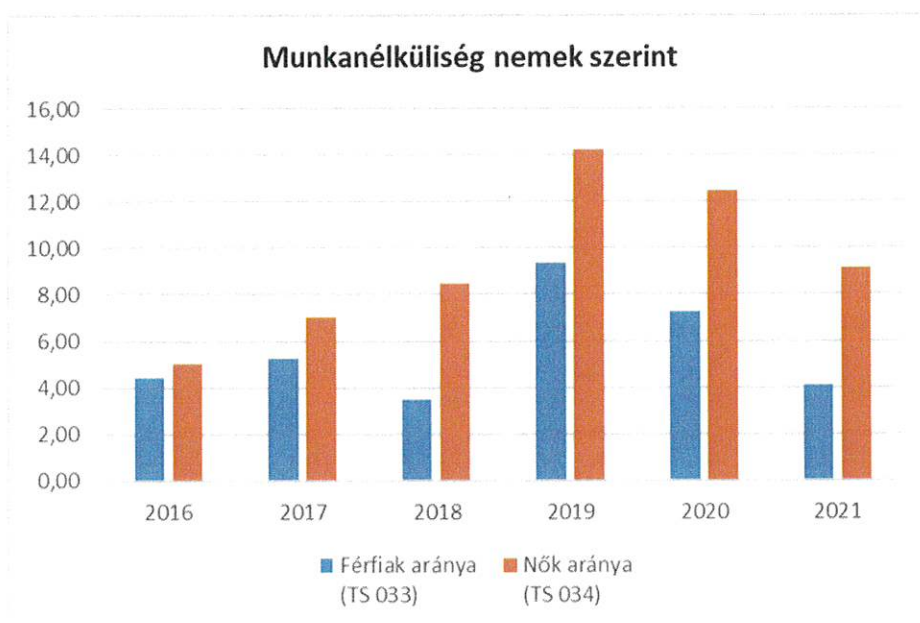
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: FIt.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	4,41	5,03	4,72%
2017	5,24	7,00	6,12%
2018	3,50	8,47	5,99%
2019	9,35	14,23	11,79%
2020	7,25	12,45	9,85%
2021	4,07	9,13	6,60%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az álláskeresők nemenkénti megosztását vizsgálva megállapítható, hogy a nők aránya folyamatosan magasabb. A 2019-es év volt, amikor az arány mindkét nem összességében a 11,79%-ot is elérte.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott állás keresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott állás keresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	28	36	35	66	54	35
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	1,00	2,00	3,00	3,00	2,00	2,00
	%	3,57%	5,56%	8,57%	4,55%	3,70%	5,71%
21-25 év (TS 038)	Fő	3,00	5,00	0,00	8,00	8,00	1,00
	%	10,71%	13,89%	0,00%	12,12%	14,81%	2,86%
26-30 év (TS 039)	Fő	1,00	4,00	2,00	8,00	3,00	2,00
	%	3,57%	11,11%	5,71%	12,12%	5,56%	5,71%
31-35 év (TS 040)	Fő	2,00	3,00	6,00	9,00	3,00	5,00
	%	7,14%	8,33%	17,14%	13,64%	5,56%	14,29%
36-40 év (TS 041)	Fő	7,00	4,00	3,00	7,00	7,00	2,00
	%	25,00%	11,11%	8,57%	10,61%	12,96%	5,71%
41-45 év (TS 042)	Fő	2,00	3,00	1,00	6,00	6,00	4,00
	%	7,14%	8,33%	2,86%	9,09%	11,11%	11,43%
46-50 év (TS 043)	Fő	4,00	3,00	4,00	8,00	3,00	0,00
	%	14,29%	8,33%	11,43%	12,12%	5,56%	0,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	1,00	2,00	6,00	7,00	9,00	5,00
	%	3,57%	5,56%	17,14%	10,61%	16,67%	14,29%
56-60 év (TS 045)	Fő	5,00	8,00	7,00	3,00	5,00	6,00
	%	17,86%	22,22%	20,00%	4,55%	9,26%	17,14%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	2,00	2,00	3,00	7,00	8,00	8,00
	%	7,14%	5,56%	8,57%	10,61%	14,81%	22,86%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Egyrészt a koronavírus-járvány hatásai miatt jelentős változáson ment át a nyilvántartott állás keresők száma, de a nyugdíj korhatár kitolása miatt a táblázat is jól mutatja, hogy a munkanélküliség leginkább az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályt érinti.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott állás keresők aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott állás keresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	60,71	76,47

2017	47,22	70,59
2018	42,86	80,00
2019	42,42	78,57
2020	66,67	72,22
2021	62,86	77,27

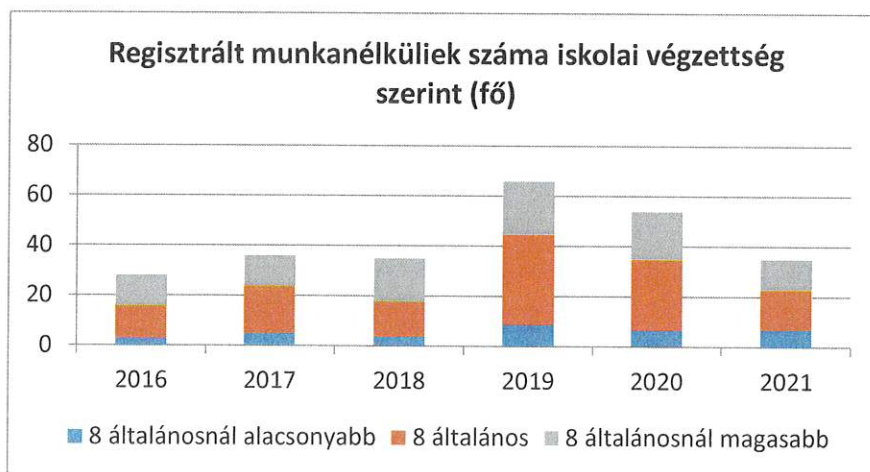
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön táblázatból kiderül, hogy az elmúlt 6 évben kis mértékben, átlagosan 78% körül mozgott. A 180 napnál hosszabb ideje fennálló munkanélküliség átlagosan a munkanélküliek felére jellemző. Az elmúlt évek tapasztalatai szerint minél hosszabb a tartós munkanélküliségben eltöltött idő, annál nehezebb visszaintegrálódni a munka világába.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	28	3	10,71%	13	46,43%	12	42,86%
2017	36	5	13,89%	19	52,78%	12	33,33%
2018	35	4	11,43%	14	40,00%	17	48,57%
2019	66	9	13,64%	36	54,55%	21	31,82%
2020	54	7	12,96%	28	51,85%	19	35,19%
2021	35	7	20,00%	16	45,71%	12	34,29%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázat adataiból kitűnik, hogy a munkanélküliség leginkább a 8 általános iskolát végzőket érinti a településen. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja. a mélyszegénységben élő romák, képzetlen munkavállalók jellemzően minimálbéren kerülnek foglalkoztatásra. A fiatalok távolmaradását főként az oktatási, képzési idő meghosszabbodása indokolja, ugyanakkor jelentősen megnőtt az iskola befejezése utáni munkakeresés ideje is.

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	73	81
2017	61	61
2018	55	50
2019	32	36
2020	38	33
2021	33	31
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal		

Az aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak számában az elmúlt években rohamos csökken tapasztalható. A településen nem tapasztalhatók olyan gazdasági változások, amelyek az állástalanok számát csökkentenék, az önkormányzat a Kormány által meghirdetett Startmunka és hosszútávú közfoglalkoztatási programokban vesz részt, melyben mezőgazdasági termelés, mezőgazdasági utak takarítása, árkok tisztítása, burkolása zajlik. A közmunka olyan foglalkoztatási programok indítását jelenti, amelyek a munka és a gyakorlati képzés összekapcsolásával a munkavállalási hátrányok leküzdését, gyakorlati tapasztalatok megszerzését teszik lehetővé. A munkaerő piaci célcsoport foglalkoztatásához a következő formákban nyújtanak támogatást:

- rövid időtartamú foglalkoztatás támogatása (legfeljebb 4 hónap időtartam, napi 4 órás munkaidő),
- hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása (legfeljebb 12 hónap időtartam, napi 6-8 órás munkaidő).

Többszörre szakképesítést nem igénylő, kisegítő vagy segédmunkás munkakörben foglalkoztatja az önkormányzat elsősorban a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülőket, akik egyben tartós munkanélküliek is. 2011. szeptemberében hatályba lépett a közfoglalkoztatásról és közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó 2011. évi CVI. törvény, amely létrehozta a közfoglalkoztatás új rendszerét. A táblázat azt mutatja, hogy az elmúlt években a közfoglalkoztatottak létszáma folyamatosan csökkenő tendenciát mutat, sokan elhelyezkedtek az elsődleges munkaerőpiacon, vagy nagyobb jövedelemszerzés miatt inkább a „feketemunkát” választják.

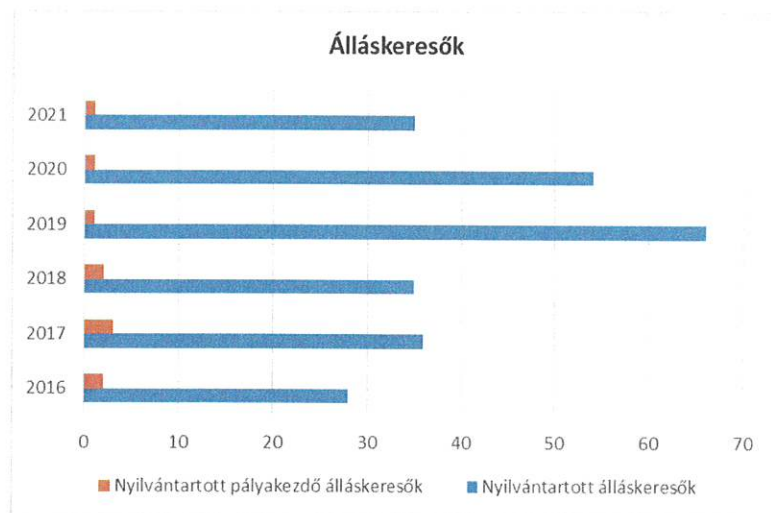
- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalászási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

Mindszentgodisa község közlekedésének központi problémája a közösségi közlekedés színvonalbeli hiányosságai. A fiatal lakosság képzettségétől függetlenül, jelenleg a közeli városokban (Sásd, Komló, Pécs, Dombóvár) találhat magának munkalehetőséget, a városba való eljutás azonban a rossz tömegközlekedés miatt nehézséget jelent. A felszabaduló falusi munkaerőnek csak egy részét tudja a helyi lakatosüzem foglalkoztatni, többségük építőipari vagy mezőgazdasági segédmunka vagy a közfoglalkoztatás jut. A vasútállomás a falutól kb 4 kilométerre fekszik, a vonatokra nem mindig van buszcsatlakozás, korszerűtlenek az átszállási csomópontok. Az Önkormányzat a Baranya Vármegyei Munkaügyi Központtal szorosan együttműködik, számos eszközzel igyekeznek a foglalkoztatásokat, elhelyezkedéseket, képzéseket támogatni. Ugyanakkor a foglalkoztatáspolitikai szempontból a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok egyre tartósabban szorulnak ki a munkaerőpiacról, egyre nagyobb számban kerülnek ki a munkaügyi regisztrációból, ezzel elveszítik a szervezett segítségnyújtás legfontosabb esélyét.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	28	2
2017	36	3
2018	35	2
2019	66	1
2020	54	1
2021	35	1

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázat a pályakezdők helyzetére irányítja a figyelmet. A pályakezdők elhelyezkedési esélye minimális. Aki nem szerzett középfokú szakképesítést, azt hátrányos helyzetűnek kell tekinteni, amely az elhelyezkedést is megnehezíti. A fiatalok iskolázottságának egyik meghatározó tényezője a szülők iskolai végzettsége. Ahol a szülők iskolai végzettsége alacsony, az elkerülhetetlenül a fiatal nemzedékre is kihat.

A pályakezdők elhelyezkedését befolyásoló tényezők lehetnek egy rosszul megválasztott szakma, a motiváltság hiánya, vagy a szakmai tapasztalat hiánya is. A nyilvántartott álláskereső száma 2019. évben jelentősen növekedett, majd az azt követő években csökkenni látszott. A fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet segítő programok nincsenek a településen, segítséget a járási központban kaphatnak.

- f) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

A közfoglalkoztatásban van lehetőség elsősorban foglalkoztatásra. A képesítési feltételeknek meg nem felelő mélyszegénységben élők, romák települési önkormányzati fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása a közfoglalkoztatás keretein belül valósul meg, az Önkormányzat évek óta jelentős számú munkanélküli számára biztosít munkalehetőséget a közfoglalkoztatás keretében.

- g) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A foglalkoztatási diszkrimináció elsősorban a munkahelyi felvételnél, másodsorban az elbocsátásoknál érzeteti hatását. Mindszentgodisa községben a foglalkoztatási területen nincsen tudomásunk hátrányos helyzetű megkülönböztetés megjelenéséről.

- h) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

Aki nem rendelkezik otthon internet elérési lehetőséggel, ők a Mindszentgodisa Könyvtári Szolgáltató Helyen térítésmentesen igénybe vehetik az internet adta lehetőségeket.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	28	5,13%	6	21,43%
2017	36	6,59%	9	25,00%
2018	35	6,51%	9	25,71%
2019	66	13,23%	16	24,24%
2020	54	11,07%	10	18,52%
2021	35	7,69%	11	31,43%

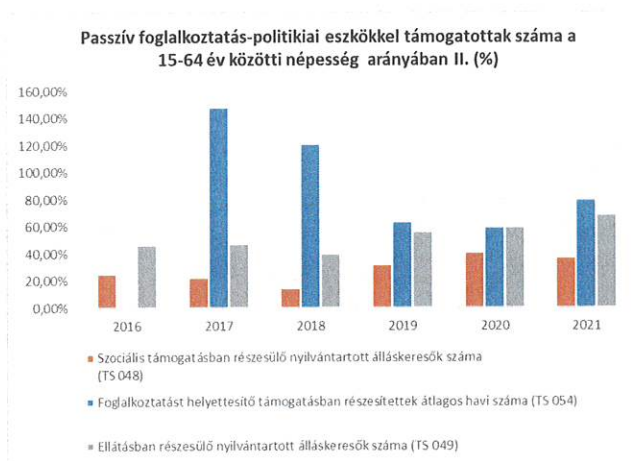
Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	7	25,00%	0	0,00%	13	46,43%
2017	8	22,22%	53	147,69%	17	47,22%
2018	5	14,29%	42	120,94%	14	40,00%
2019	21	31,82%	42	63,64%	37	56,06%
2020	22	40,74%	32	59,26%	32	59,26%
2021	13	37,14%	28	80,00%	24	68,57%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

2015. március 1-jével jelentősen átalakult a pénzbeli és természetbeni szociális támogatások rendszere, mely változások az esélyegyenlőség szempontjából kiemelt célcsoportok támogatását jelentősen befolyásolták. Ezzel egy időben bekövetkezett hatáskörváltozás alapján jelenleg a járási hivatalok állapítják meg az aktív korúak ellátását, az időskorúak járadékát, az ápolási díjat és a közgyógyellátást. Az Önkormányzat az egyéb, szociális-, család- és gyermekvédelmet szolgáló ellátásokat települési támogatás címen nyújtja, melyeknek a jogosultsági feltételeit, az ellátások megállapításának, valamint azok kifizetésének, folyósításának szabályait az Önkormányzat rendeletben szabályozza. A szociális rászorultság megállapítása szempontjából az egyenlő esély elvének érvényre juttatása jegyében az egyedül élő, öregségi nyugellátásban részesülő kivételesen méltánylást érdemlőnek minősül.

A 3.3.2-es táblázatból látszik, hogy a szociális támogatásban FHT-ban részesülők száma 2020-ban volt a legmagasabb, ami valószínűleg a 2020 SARS-CoV-2 koronavírus-világjárvány következménye lehet, majd az azt következő évben ezek aránya csökkent. Az ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma 2016 évben 46,43%-ról 2021-re 68,57%-ra emelkedett. Az álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma 2016-ról 2021-re 21,43%-ról 31,43%-ra emelkedett.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma

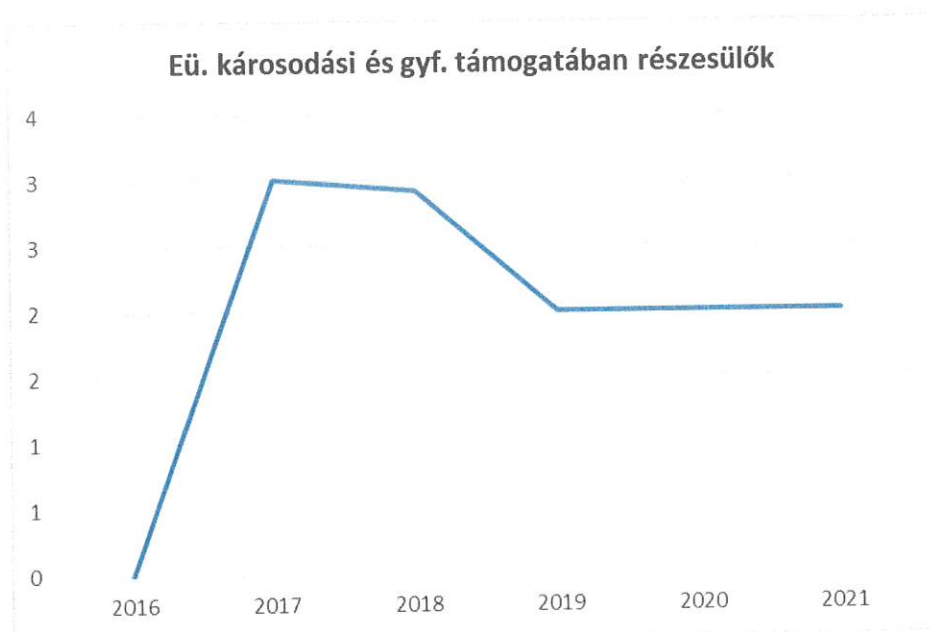
Év	15-64 év közötti állandó népesség száma (TS 0803 és TS 0804 összesen)	Álláskeresői segélyben részesülők (fő) - (TS 1101)	Álláskeresői segélyben részesülők %
2012	622	1	0,2%
2013	613	1	0,2%
2014	606	1	0,2%
2015	588	1	0,2%
2016	593	1	0,2%
2017	n.a	n.a	n.a

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 15-64 év közötti állandó népesség száma viszonylag kiegyensúlyozott.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	0
2017	3
2018	3
2019	2
2020	2
2021	2

Forrás: TeIR, KSH

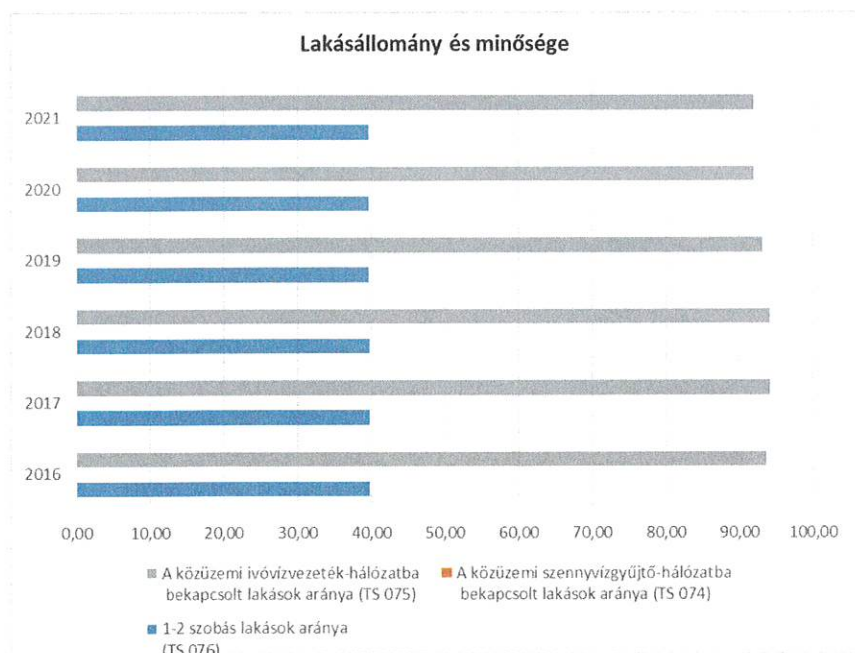

Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők száma a vizsgált időszakban viszonylag kiegyensúlyozott volt.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	359	0	0,00	39,83	0,00	93,59
2017	359	0	0,00	39,83	0,00	94,15
2018	359	0	0,00	39,83	0,00	94,15
2019	360	1	2,78	39,72	0,00	93,06
2020	360	0	0,00	39,72	0,00	91,94
2021	360	0	0,00	39,72	0,00	91,94

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Mindenki számára egyenlő bánásmódot kell biztosítani a lakhatási lehetőségek kihasználása, illetőleg a lakáshoz jutás terén. A törvény előírja, hogy az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani a lakhatást segítő állami vagy önkormányzati támogatások, kedvezmények vagy kamattámogatás nyújtásával kapcsolatosan, valamint az állami vagy önkormányzati tulajdonú lakások és építési telkek értékesítése vagy bérbeadása feltételeinek meghatározása, továbbá a használatbavételi és egyéb építési hatósági engedélyek kiadása során is. Mindennek érdekében az Önkormányzat rendeletben szabályozza a szociális kölcsön igénybevételének lehetőségét. Általában azonban elmondható, hogy Mindszentgodisán a lakónépesség és lakóingatlanok számának aránya az elmúlt 5 évben nem változott. A házak a jövedelmi helyzettől, igényektől függően karbantartottak. A mindszentgodisai lakosok többnyire saját tulajdonú családi házakban élnek. Vannak olyan családi házak, ahol a lakók meghaltak, de az örökösök nem szeretnék megtartani az ingatlant. Inkább értékesítik, ami a mostani helyzetben elég nehéz. A településen veszélyeztetett lakhatási helyzet, hajléktalanság nincs. Mindszentgodisán 6 db bérlakás található, az Önkormányzat vagyongazdálkodási rendelete szabályozza a szociális célú bérbeadást. Komoly probléma az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elveszítő vagy alacsony jövedelmű, idős

emberek vagy több gyermekes családok esetében. Ez a réteg veszítheti el a lakását, válhat hajléktalanná leginkább, vagy náluk kapcsolják ki fizetés hiányában a közszolgáltatásokat. Az Önkormányzat, letelepedési támogatás és szociális kölcsön nyújtásával próbál segíteni a rászorultakon.

Lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2016	0	0
2017	234	17
2018	482	23
2019	130	21
2020	163	14
2021	180	269

Forrás: TelR, KSH Tstar

A szociális támogatásokról szóló önkormányzati rendeletben 2015. március 1-jei hatállyal bevezetésre került a rendszeres jellegű települési támogatás és a rendkívüli települési támogatás fogalma. A települési támogatást az önkormányzat a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez; a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére; a gyógyszerkiadások viseléséhez és a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személy részére nyújtja. A rendkívüli települési támogatást pedig kifejezetten a megélhetési nehézségekkel küzdő, rendkívüli vagy krízishelyzetbe került személyeknek lehet megállapítani. A településen a települési támogatásban részesülők száma a 2018-as évhez képest 37%-al csökkent, kevesebb lett a támogatásra jogosultak köre. Az egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma viszont a 2017-es adatokhoz képest több mint 15-szörösére emelkedett.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Mindszentgodisa Községben szegregált környezet a godisai településrész – Újtelep, Béke utca, Petőfi utca 16-64 házzáig.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	1	0	0	0	0	0,00
2017	1	0	0	0	42	5,58
2018	1	0	0	0	21	6,00
2019	1	0	0	0	35	2,60
2020	1	0	0	0	44	1,83
2021	1	0	0	0	18	0,01

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők számában a 202-as Covid időszakban emelkedést követően ez a szám több mint a felére csökkent 2021-ben. A települési önkormányzat képviselő testülete a település lakossága számára egészségügyi alapellátás szempontjából vegyes körzetet alakított ki. Minden nap van orvosi ellátás, változó rendelési időben. A szakorvosi ellátást igénylő betegeket a dombóvári rendelőintézetbe utalják; az idősek és mozgásukban korlátozott emberek szükség szerint igénybe vehetik a betegszállítót a beutazáshoz, illetve 2015. január 1-től tanyagondnoki szolgáltatás működik a településen, melynek feladatai közé tartozik többek között a orvoshoz jutás elősegítése, gyógyszerkiváltás. Személyes gondoskodás körébe tartozó ellátásokat nyújtó intézmény a településen nincs. A gyermekek számára kötelező vizsgálatok védőnő, kihelyezett gyógy testnevelő és gyógypedagógus segítségével történnek. Az önkormányzat a közétkeztetést saját konyhával oldja meg. A szolgáltatást a településen élők közül nem csak az időskorúak, hanem bárki igénybe veheti. A fentiek alapján elmondható, hogy az egészségügyi és szociális ellátás mindenki számára elérhető településünkön.

3.7 Községi viszonyok, helyi közelet bemutatása

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
2	igen	413	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A település egy könyvtári szolgáltató hellyel, 1 Művelődési Házal, 1 tornateremmel és 1 tornaszobával rendelkezik.

- a) közösségi élet színterei, fórumai;

Művelődési Ház, Mindszentgodisa Könyvtári Szolgáltató Hely (állami ünnepek, ünnepekhez kötődő foglalkozások, előadások) „Surányi Miklós emlékszoba” állandó kiállítás tekinthető meg a Mindszenti részen lévő templom melletti paplakban

- b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A településen nem fordul elő etnikai konfliktus, a lakók zavartalanul élnek a településen.

- c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A civil szervezetek önkéntes munkájukkal és adományok közvetítésével enyhítik a hátrányos helyzetű családok mindennapjait. Az Önkormányzat folyamatos párbeszéd fenntartásával, anyagi támogatással segíti munkájukat.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Mindszentgodisa településen a 2014 éves választás óta működik Roma Nemzetiségi Önkormányzat. Céljuk az emberi jogok képviselése a cigány etnikum érdekében, a cigányság érdekeinek képviselése a társadalom felé, a társadalmi elvárások közvetítése, a cigányság egymást megismerő és segítő közösségekké szervezése, a fiatalság nevelése és felkészítése a társadalmi demokratikus életre és a cigány értékek felkutatása.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség, számuk nem csökken	Közfoglalkoztatás továbbfolytatása, képzési programokhoz való hozzájutás növelése, egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása
A hátrányos helyzetek generációkon keresztül átöröklődése	Szociális és gyermekjóléti szolgáltatások erősítése, felzárkóztatási, fejlesztési programok pályázaton keresztül.
alacsony iskolai végzettség	képzések szervezése
Az Önkormányzati támogatásokra szoruló lakosok száma magas	Önkormányzati rendeletek folyamatos figyelemmel kísérése, a költségvetés függvényében a helyi ellátások fenntartása, támogatások bővítése

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A legfőbb cél a területi különbségek és különösen a településméretből adódó társadalmi hátrányok komplex megközelítéssel történő, a helyi igényeken alapuló csökkentése a humán közszolgáltatások tekintetében, valamint a minőségi közszolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása elsősorban a köznevelés, a felsőoktatás, a felnőttoktatás által biztosított informális és nem formális tanulás területén, a helyi tudástőke gyarapítása érdekében. A hátrányos helyzetű gyermekek támogatása ösztöndíj formájában, ezáltal segítve és motiválva a tanulmányi előmenetelüket, amely a legtöbb esetben az egyetlen kiugrási lehetőséget jelenti a kialakult és állandósulni látszó negatív helyzetből. Az óvodai képzés támogatása és fejlesztése szintén fontos tényező. Ide sorolható többek között az óvodapedagógusok szakmai továbbképzése, amely a helyi igényekre reagálva igyekszik színesíteni és hatékonyabbá tenni az intézményekben folyó képzést. A gyermekek esélyegyenlőségének javítását szolgálják a projekt óvodások megcélzó programjai is. Ezek közé a programok közé tartoznak a tehetségprogramok, egészségnapok, személyiségfejlesztő rendezvények és kompetencia-fejlesztő események is. Fontos szempont továbbá a gyermekek nevelésénél az intézmény dolgozói és a szülők közötti kapcsolat és együttműködés, amely elengedhetetlen a pozitív eredmények eléréséhez.

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

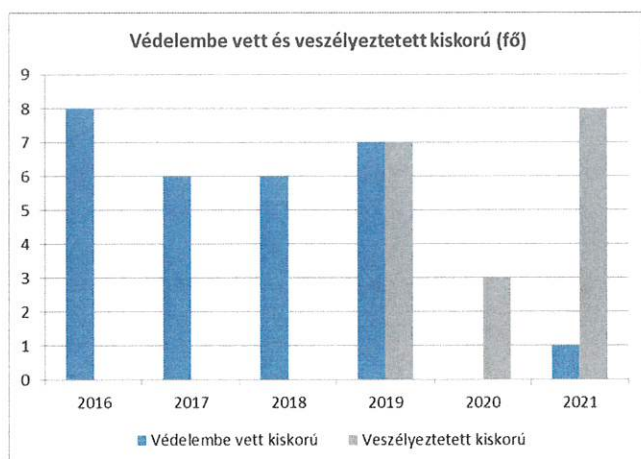
4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	423	431	854	49,53%	50,47%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			26	3,04%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	89	73	162	10,42%	8,55%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	14	18	32	1,64%	2,11%
Forrás: TeIR, KSH Tstar					

Az állandó népesség száma nők és férfiak körében viszonylag kiegyenlítődött. A 2 év alattiak a lakosság kb 3%-át teszik ki. 0-14 és a 15-17 évesek körében a nők és férfiak arányában is elenyésző a különbség.

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	8	0
2017	6	0
2018	6	0
2019	7	7
2020	0	3
2021	1	8

Forrás: TelR, KSH Tstar

Amennyiben a kiskorú gyermek testi, értelmi, érzelmi fejlődése veszélybe kerül, akkor a gyermeket védelembe veszik. A táblázatból kiderül, hogy míg 2016. évben 8 kiskorú gyermeket kellett védelembe venni, ez a szám 2021-re 1 főre csökkent. Viszont míg 2016-ban nem volt veszélyeztetett kiskorú gyermek, ez a szám 2021-ben 8 főre emelkedett. Minszentgodisa településen az Önkormányzaton belül a családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai foglalkoznak a kiskorú gyermekek védelmezési feladataival. Jó kapcsolatot ápolnak a jegyzővel, óvodai-iskolai vezetőikkel. A gyermek védelmét személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások, hatósági intézkedések szolgálják. A megfelelő tevékenység a köznevelési, egészségügyi, szociális, sport hálózaton keresztül valósul meg, hiszen a gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. A 2013 óta bevezetett nyári gyermekétkeztetést pedig egyre nagyobb számban veszik igénybe.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	0
2017	102
2018	98
2019	70
2020	78
2021	68

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

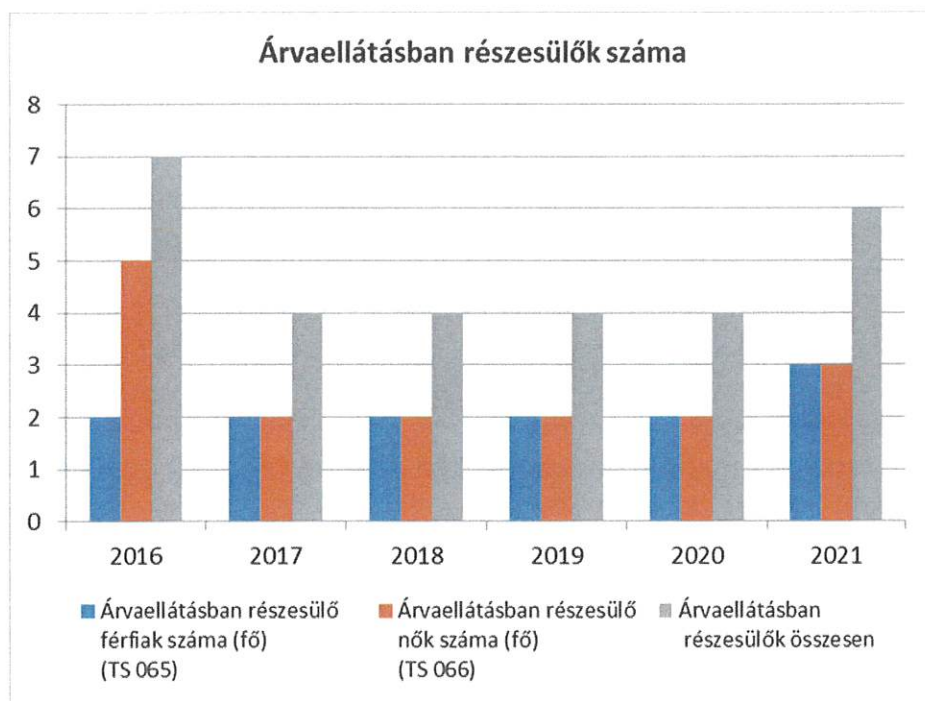
Az ellátást az 1 főre jutó havi jövedelem és vagyoni helyzet alapján állapítják meg. A rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesítettek száma az elmúlt 5 évben valamelyest csökkent, bár a családok egyre nehezebben élnek meg a havi bevételeikből. Kiegészítő gyermekvédelmi támogatásban részesülők száma 1 fő.

b) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	2	5	7
2017	2	2	4
2018	2	2	4
2019	2	2	4
2020	2	2	4
2021	3	3	6

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az árvaellátásban részesülők száma a vizsgált időszakokban nem sok különbség mutatkozik.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Mindszentgodisa községben szegregált környezetnek számít a godisai településrészen az Újtelep, a Petőfi utca 16-64. házáig, illetve a Béke utca. Elmondható, hogy vannak olyan utcák, utcarészek, ahol többségben romák élnek. Ezeken a területeken élő gyermekeknek a higiénés nevelést-fejlődést meg kell oldani, mivel az otthon látott példa nem minden esetben egyezik az európai normákkal.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	1	n.a.	-
2017	0	n.a.	-
2018	1	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	0	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	1	0	0	n.a.	n.a.
2017	1	0	0	n.a.	n.a.
2018	1	0	0	n.a.	n.a.
2019	1	0	0	n.a.	n.a.
2020	1	0	0	n.a.	n.a.
2021	1	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A gyermekek egészségügyi szűrése biztosított, részben a védőnői hálózaton keresztül, részben intézményhálózaton keresztül. Az óvodában, általános iskolában zajló szűrőprogramok rendszeresek, amelyeket korrekt tanácsadás egészít ki. A településen védőnői szolgálat működik. A védőnő heti 2 alkalommal tart tanácsadást, rendszeresen látja el a kisbabákat, segíti a kismamákat a godisán kialakított orvosi rendelőben. Felkeresi otthonukban a családokat, figyelemmel kíséri a gyermekek egészségi állapotát. A szolgálat fenntartója a Pécsi Tudományegyetem. Mindszentgodisa településen túl még a szomszédos falvakat – Kisbeszterce, Bakóca – látja el. Betöltetlen státusz nincs.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Az óvodában és az általános iskolában elvégezhető fejlesztések történnek. A közoktatási intézményekben a tanórán kívüli tevékenységek jelentős része az egészség megőrzését, a betegségek megelőzését célozza. Pl.: Víz napja, Föld napja, tömegsport, nyitott hétvége stb.

- a) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;
- b) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

c) gyermekvédelem;

Az Önkormányzat saját hatáskörében szakfeladaton belül oldja meg.

d) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Az Önkormányzat Szociális rendelete alapján a polgármester azonnali segítséget tud nyújtani.

e) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Sport és szabadidős programokhoz való hozzáférés a helyi lehetőségekhez mérten biztosított. A településnek nincs sportcsarnoka, az iskolai testnevelés órákat téli időszakban a tornaszobában, az év többi részében pedig az iskola mögötti betonos pályán tartják. 2015-ben az Önkormányzat az iskola udvarán kialakított egy füves pályát is, illetve az iskola alagsorában még egy tornaszobát. Úszásoktatásra a gyerekek a 35 km távolságban lévő Pécs városába járnak. A Polgármesteri Hivatal mellett elhelyezkedő Szabadidőparkban pedig egy játszótér kapott helyet.

f) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

A gyermekétkeztetést mint közszolgáltatást az Önkormányzat – Napközi Konyha, mint saját intézménye - keresztül biztosítja, így nagyobb ráhatása van az egészséges gyermekétkeztetés biztosítására is. A törvényi előírásokat figyelembe véve településünkön a gyermeki jogokkal összhangban történik a gyermekek iskolai étkeztetése.

- g) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Ilyen programokat helyi civil szervezetek az Önkormányzat összefogásával, illetve a helyi könyvtár szervez.

- h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A családsegítő munkatársak által végzett speciális szolgáltatás a jogi tanácsadás. Különböző jogi kérdésekben, vitás ügyekben kaphatnak felvilágosítást, akár jogi tanácsot az ügyfelek. Segítenek keresetleveleket fellebbezéseket írni

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	64	40	62,50
2017	63	60	95,24
2018	60	36	60,00
2019	54	12	22,22
2020	51	9	17,65
2021	46	16	34,78

Forrás: TelR, KSH Tstar

Intézményeink kiemelkedő figyelmet fordítanak a hátrányos, halmozottan hátrányos, a sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő gyermekek óvodai ellátására, nevelésére. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya az óvodások körében a 2017-es 95,24%-ról 2021-re 34,78%-ra csökkent. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodások száma 2017-es adatokhoz képest, amikor 60 fő volt, ez az adat 2020-ra 9 főre csökkent, majd az azt követő évben kisebb emelkedés mutatkozott. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek esetében fontos, hogy az óvodában eltöltött idő élményekkel teli és programokban gazdag legyen. Ezek a gyermekek ingerszegény környezetben élnek, ezért szükséges a látáskör szélesítése, valamint a kulturális programokhoz való hozzáférés esélyének növelése. Az óvodában a játékos tanulásban való önkéntes részvétel, esélyt jelenthet a további fejlődésre

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	n.a.	77	56,62
2017	n.a.	70	56,00
2018	n.a.	69	51,88
2019	n.a.	25	19,23
2020	n.a.	33	24,81
2021	n.a.	41	30,60

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma a 2018-as adatokhoz képest 2019-re a harmadára csökkent, majd azt követően megint emelkedő tendenciát mutat.

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2016	33	64
2017	53	40
2018	46	55
2019	31	37
2020	45	34
2021	47	11

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A táblázatból látszik, hogy míg a megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma az elmúlt 6 évben növekedést mutat, addig a megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma csökkenő tendenciát mutat.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	n.a.	3	75	1	64	0	0	21
2017	n.a.	3	75	1	63	0	0	21
2018	n.a.	3	75	1	60	0	0	20
2019	n.a.	3	75	1	54	0	0	18
2020	n.a.	3	75	1	51	0	0	17
2021	n.a.	2	57	1	46	0	0	23

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2016	0	8	1	17,00	37,50
2017	0	8	1	15,63	39,20
2018	0	8	1	16,63	43,61
2019	0	8	1	16,25	41,54
2020	0	8	1	16,63	39,85
2021	0	8	1	16,75	39,55

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2016	17
2017	15
2018	18
2019	16
2020	15
2021	19

Forrás: TelR, KSH Tster

A táblázat szerint 2016 óta nagyjából stagnáló, vagy elenyésző képet mutat a 8. évfolyamot eredményesen befejező tanulók létszáma. A gyermekek megfelelő szintű oktatásáról jól képzett, szakmailag felkészült pedagógusok gondoskodnak. Az alsó és felső tagozat folyamatosan figyelemmel kíséri, segíti egymás munkáját, melyet az iskolába kijáró logopédus, gyógytornász, pszichológus, valamint a gyógypedagógus és mentor tanárok is támogatnak. Alapítványa szülői, vállalkozói támogatásból segíti nevelő-oktató munkánk színvonalának emelését. Intézményünkben 2003 szeptembere óta az oktató-nevelő munka a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók eredményes oktatását célzó integrációs pedagógiai rendszer (IPR) alapján folyik. A nevelőtestület – a helyzetfelmérés és a jogszabályi előírások alapján – közös munkájával halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrált nevelésének programját beépítettük az iskolai programba.

A cigány etnikum tagjai mellett a „kitelepítések” miatt megfogyatkozott német nemzetiségi szülők, nagyszülők leszármazottai is az iskola tanulói. Az iskola olyan alapfokú nevelést-oktatást, általános műveltséget igyekszik biztosítani, amely biztosítja, hogy a tanulók képességeiknek, felkészültségüknek és érdeklődésüknek megfelelő középiskolába nyerjenek felvételt, és azt sikeresen elvégezzék. A tanulók közel 50%-a roma származású, ők kevesebb indíttatást, ösztönzést kapnak otthonról, iskolai helyzetüket a halmozottan hátrányos helyzet és az ismerethiány határozza meg. A hátrányos és veszélyeztetett helyzetű gyermekek magas száma a gyermek és ifjúságvédelmi munka kiemelt szerepét hangsúlyozza. A felzárkóztatás és a tehetséggondozás órán kívüli színterei: a napközis foglalkozások, a tanulószoba, a szakkörök, a hagyományteremtő és őrző rendezvények, a felzárkóztató és fejlesztő foglalkozások, a fakultációs, felvételi előkészítő órák, erdei iskolák, táborok, túrák, a tanulmányi és sportversenyekre felkészülő tevékenység, az iskolai sportkör. 2014. augusztusától ezt a munkát segíti a Mindszentgodisáért Egyesület által működtetett Mindszentgodisai Tanoda, melynek célja a Mindszentgodisán élő hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, köztük a roma gyerekek felzárkóztatási esélyeinek növelése, az oktatási esélykülönbségek és az iskolai lemorzsolódás csökkentése. A Tanodába járó gyermekeknek lehetőségük volt részt venni az egyéni tanulási igényekre reagáló fejlesztő foglalkozásokon, mely az iskolai alapismeretek alternatív elsajátításán túl, szocializációs felzárkóztatást is biztosított a résztvevők számára. A többféle szakkör és más tanórán kívüli tevékenység a tanulók igényeinek, érdeklődésének kielégítését és a szabadidő hasznos eltöltését is szolgálják. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók szóveges értékelése a tanév során háromhavonként történik az érintett partnerek (szülők, tanuló, pedagógus) közös részvételével. E beszélgetések mindig a gyermek erősségeit, hiányosságait objektív módon, közvetlen hangnemben feltáró, magyarázó értékeléssel és a továbbfejlődés érdekében szükséges tennivalók megbeszélésével zajlanak. A tanulók közel 80%-a napközis. A mikrotérség 4 településén kívül,

Sásdról is tudják fogadni az iskoláskorú gyermekeket, beleértve a hátrányos és a halmozottan hátrányos és sajátos nevelési igényű tanulókat is.

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

A köznevelési intézményekben nincs szegregációra utaló jel, nincs olyan csoport vagy osztály, ahol csak hátrányos helyzetű tanulók vagy fogyatékkal élők tanulnának.

- e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	89
2017	n.a.	n.a.	n.a.	77
2018	n.a.	n.a.	n.a.	79
2019	n.a.	n.a.	n.a.	68
2020	n.a.	n.a.	n.a.	70
2021	n.a.	n.a.	n.a.	68
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok				

A táblázatban szereplő hátránykompenzáló szolgáltatások közül a településen a szünidei étkeztetést, valamint a család- és gyermekjóléti szolgáltatást vehetjük figyelembe, illetve 2017 évtől működő tanoda. A településen hátránykompenzáló szolgáltatásnak tekinthető a családsegítő szolgálat által szervezett kirándulások, valamint „ruhaosztó akciók” is. A kirándulásokon elsősorban hátrányos helyzetű gyermekek vesznek részt, ahol a gyermekek előadást hallgathatnak az egészséges életmódról, kézműves foglalkozáson és zenés műsoron vehetnek részt. Sajnos az anyagi lehetőségek korlátot szabnak a programoknak, rendezvényeknek. Az intézmények pedagógiai programja is kiemeli az esélyegyenlőség elvének fontosságát, ennek bizonyítéka az integrált oktatás alkalmazása.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az óvodában folyamatosan nő a roma HH és a HHH gyermekek száma	Prevenációs lehetőségek, a családban fellelhető hiányok korai pótlása és az iskolai alkalmasság megalapozása miatt. Tanoda további működtetése
gyermekek továbbtanulásához nincs meg a megfelelő anyagi háttér a családban	foglalkoztatás elősegítése ösztöndíjak
roma kulturális programok hiánya az óvodában, iskolában illetve a közösségben, melynek fontosságát a roma lakosság egyre nagyobb jelenléte indokolná	A roma nemzetiségi önkormányzat, a működő civil szervezetek, települési önkormányzat, valamint az intézmények összefogásával programok szervezése az identitás és az elfogadás érzésének erősítése érdekében.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Statisztikai adatok is igazolják azt, hogy a nők helyzete igencsak ellentmondásos ma Magyarországon. Míg ugyanis életesélyük sokkal jobbak, mint a férfiaké, az oktatásban sokkal aktívabbak, ugyanakkor jóval leterheltebbek, s anyagilag legalábbis jóval kevésbé elismertek, mint az erősebbnek kikiáltott nem. Tény persze, hogy a nők munkaerő-piaci esélyeit jelentősen befolyásolják a családi kötelezettségek, így részmunkaidős munkát zömében a kisgyermeket nevelő anyák vállalnak. A nők tekintetében figyelemmel kell lenni a védett tulajdonságokra, úgy mint a családi állapot, anyaság, terhesség. Az önkormányzat és annak intézményei a helyzetelemzés készítésekor csak kevés adattal rendelkeznek a nők helyzetével kapcsolatban. A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet igényel, a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények, a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya, a gyeseen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt. Anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíj jogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

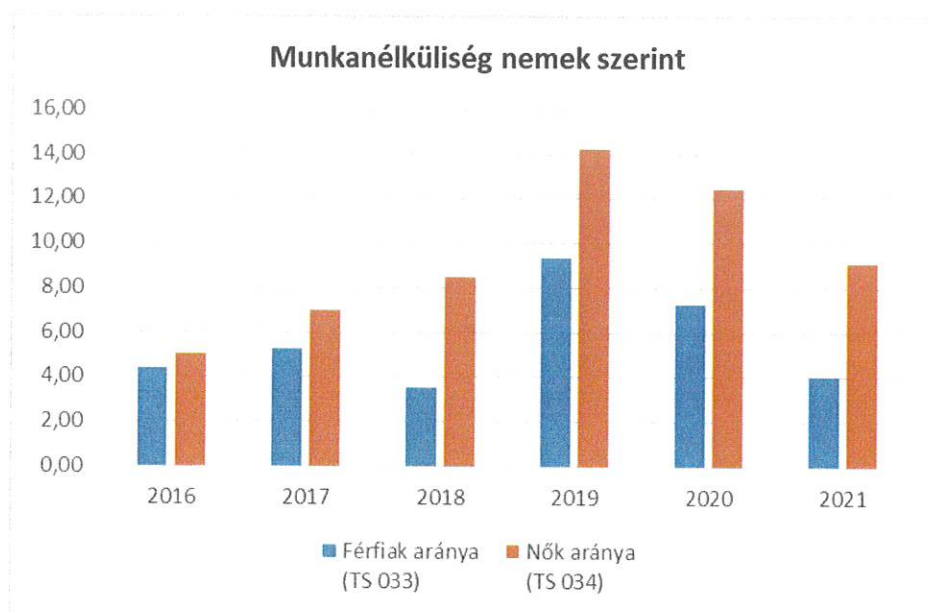
5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint
(a 3.2.1. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	4,41	5,03	4,72%
2017	5,24	7	6,12%
2018	3,5	8,47	5,99%
2019	9,35	14,23	11,79%
2020	7,25	12,45	9,85%
2021	4,07	9,13	6,60%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nők elhelyezkedése szempontjából fontos tényező, hogy a gyermekek napközbeni ellátása megoldott legyen. A községben családbarát munkahely tekintetében az Önkormányzat közmunka programjában mutat jó példát.

A táblázat adatai arról adnak tájékoztatást, hogy milyen arányban érinti a munkanélküliség a két nemet. A foglalkoztatottak adatai csak becslést tartalmaznak. A munkanélküli nők körében nagyobb az aktivitás a képzési programokon, de az alacsonyabb iskolai végzettségű nők elhelyezkedési esélyei alacsonyok.

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott állás keresők (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott állás keresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	60,71	76,47
2017	47,22	70,59
2018	42,86	80
2019	42,42	78,57
2020	66,67	72,22
2021	62,86	77,27

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott állás keresőkön belül folyamatosan 70% és 80% között mozog

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2016	28	2
2017	36	3
2018	35	2
2019	66	1
2020	54	1
2021	35	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott állás keresők száma 2019-ben több mint a kétszeresére megugrott, ez valószínűsíthetőleg a COVID járvány következménye, majd azt követő években ez a szám csökkent. Ugyanez a csökkenő tendencia észlelhető a pályakezdő állás keresők számában is.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Nem állnak rendelkezésre olyan adatok, melyek a nők foglalkoztatását segítő programokról szólnának.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A roma nők, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák valamint az 5 év feletti nők többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. A legveszélyeztetettebb korcsoport a nyugdíjkorhatár kitolódásával az 55 év feletti korosztály, itt a legmagasabb az inaktivitási mutató. Ennek okai lehetnek, hogy ők nem rendelkeznek nyelvismerettel, számítógépes ismeretekkel, nem megfelelő a képzettségi szintjük, így annak ellenére, hogy szeretnének munkát vállalni, sajnos nem tudnak.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Nem állnak rendelkezésünkre információk a munkaerőpiacon történt nők sérelmére elkövetett hátrányos megkülönböztetéssel járó programokról, eljárásokról.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	1	n.a.	-
2017	0	n.a.	-
2018	1	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	0	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar								

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordít. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdi meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújt a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A családon belüli erőszak még a mai modern társadalmunkban is tabunak számít, mind az erőszak alkalmazója, mind annak elszenvedője igyekszik eltitkolni az erőszak létét. A külső környezet sem segíti a családon belüli erőszak feltárását, a társadalom nagy része úgy tekint a jelenségre, mint valamely családi problémára, ami nem rá tartozik. A nők ellen irányuló erőszak nem jellemző a településen. A település kicsi, mindenki ismer mindenkit, és a súlyos bántalmazás hamar kiderülne.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

A településen anyaothton, családok átmeneti otthona nem működik. A helyi információk alapján erre nem is lenne szükség. A település nem rendelkezik krízis-elhelyezési lehetőséggel.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A településen hivatalokban, szociális, kulturális, oktatási területen a nők aktivitása magasabb, mint a férfiaké. Az Önkormányzat példamutatással hívja fel a figyelmet a nők társadalmi szerepvállalásának erősítésére. A polgármester nő, valamint a képviselőtestület 2 tagja. A hivatal dolgozói 99% -ban nő. Ha az önkormányzati intézményeket vizsgáljuk, ott teljes egészében nők vezetnek. A településen nincs olyan szervezet, amely a nők érdekvédelmére alakult volna.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Településünk tekintetében is jelen vannak a z országos szinten tapasztalható, nőket fokozottan érintő társadalmi problémák. Ezek közül kiemelkedő a gyermeküket egyedül nevelő nők megélhetési nehézségei, csak nehézségek árán tudnak munkához jutni, míg más esetekben a családban élő anyáknak nincs sok lehetősége karrierépítésre. A nőknek helyi szinten a legnagyobb társadalmi problémája az alacsony képzettség. Erre szóló kezdeményezés a közfoglalkoztatási

programok kiszélesítése. Fontosnak tartjuk a szabadidő hasznos eltöltésének biztosítását, lehetőség megteremtését az elszigeteltség megszüntetéséhez., hisz sok esetben a gyermek születésével az édesanya kiesik az addigi társasági életéből, megváltozott helyzetében elszigetetetlennek érezheti magát.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A tartós munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb, mint a férfiaknál	Képzési programok bővítése, tájékoztatás a támogatási lehetőségekről. Képzéssel javítani az elhelyezkedést, szorosan együttműködni a munkaügyi központtal.
Kismamák, kisgyermeket nevelők helyzetének javítása	Szabadidős programok szervezése, szakkörök, klub szervezése
mélyszegénységben élő és roma nők egészségi állapota rossz	szűrővizsgálatok szervezése

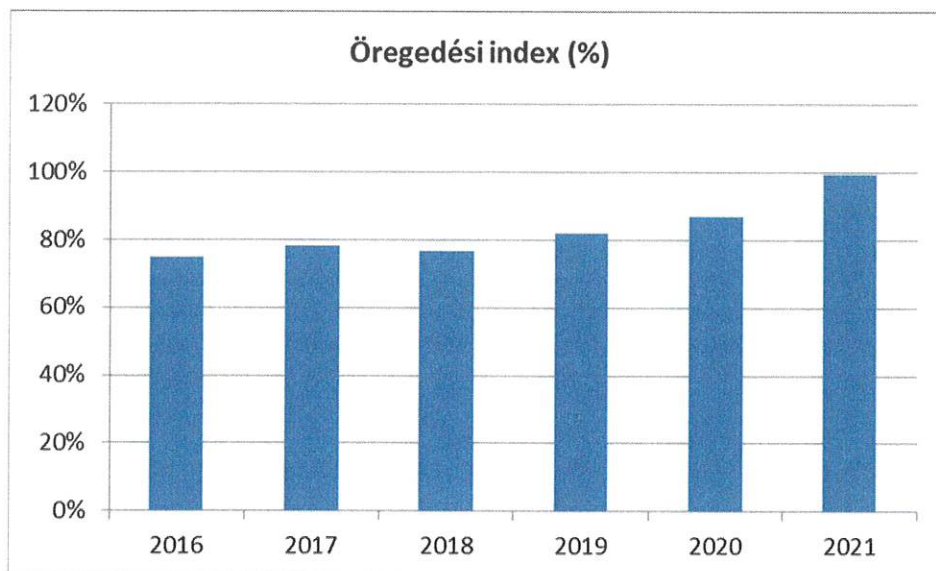
6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házások, és növekszik az özvegyek aránya. A demográfiai folyamat jellemzői, növekszik az átlagéletkor, magasabb a középkorúak, halandósága, nők hosszabb élettartama.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	125	167	74,85%
2017	130	166	78,31%
2018	128	167	76,65%
2019	133	162	82,10%
2020	135	155	87,10%
2021	148	149	99,33%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A táblázatból jól látszik, hogy az öregedési index az elmúlt 6 évben folyamatosan emelkedett és 2021-re érte el azt az adatot, hogy a 65 év feletti állandó lakosok száma és 14 éven aluli állandó lakosok száma nagyjából egyenlő.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	91	128	219
2017	93	122	215
2018	89	123	212
2019	90	115	205
2020	81	114	195
2021	79	120	199

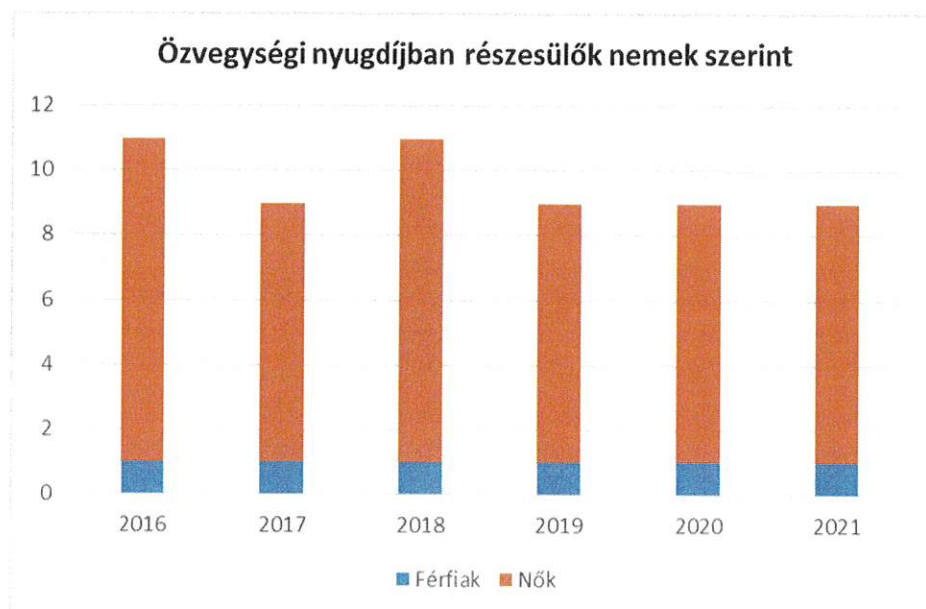
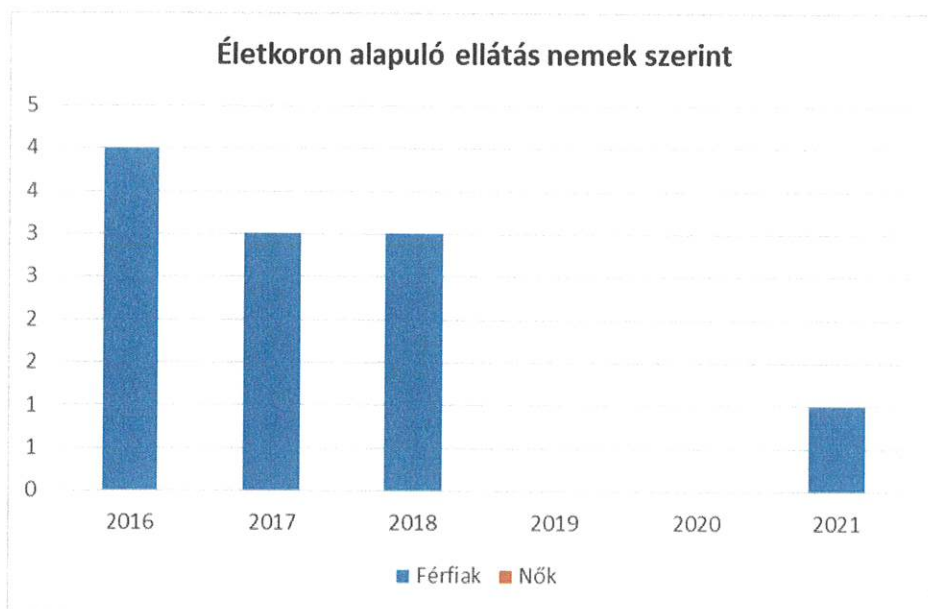
Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	4	0	54	85	1	10	0
2017	3	0	56	85	1	8	0
2018	3	0	57	83	1	10	0
2019	0	0	61	80	1	8	0
2020	0	0	54	78	1	8	0
2021	1	0	51	80	1	8	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A nyugdíjban, járadékban, ellátásban részesülő nők és férfiak számának változása az elmúlt években 10% határértéken belül maradt.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

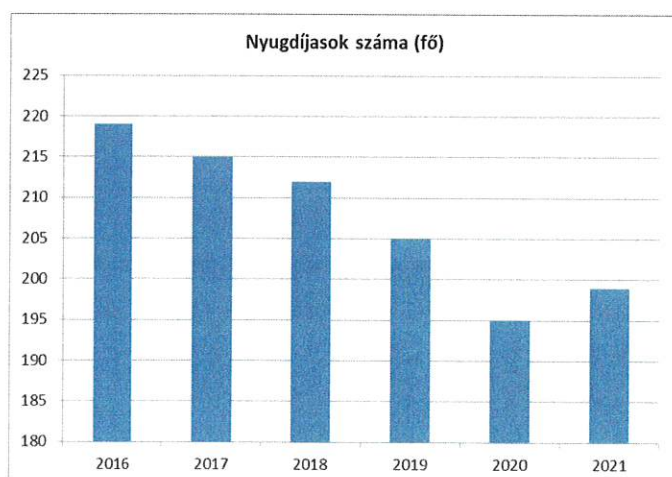
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	28	36	35	66	54	35
41-45 év (TS 042)	Fő	2	3	1	6	6	4
	%	7,14%	8,33%	2,86%	9,09%	11,11%	11,43%
46-50 év (TS 043)	Fő	4	3	4	8	3	0
	%	14,29%	8,33%	11,43%	12,12%	5,56%	0,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	1	2	6	7	9	5
	%	3,57%	5,56%	17,14%	10,61%	16,67%	14,29%
56-60 év (TS 045)	Fő	5	8	7	3	5	6
	%	17,86%	22,22%	20,00%	4,55%	9,26%	17,14%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	2	2	3	7	8	8
	%	7,14%	5,56%	8,57%	10,61%	14,81%	22,86%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma (Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	91	128	219
2017	93	122	215
2018	89	123	212
2019	90	115	205
2020	81	114	195
2021	79	120	199

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Önkormányzatunk az idősök, nyugdíjasok foglalkoztatására vonatkozóan adatokkal nem rendelkezik, de a tapasztalatok alapján elmondható, hogy akinek az egészsége megengedi, ő szívesen vállalna még a nyugdíj mellé jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre azonban csak akkor van esélye, ha speciális ismeretekkel, gyakorlati tapasztalatokkal rendelkezik. A településen még a fiatalok is nehezen találnak munkát, így a nyugdíjasok foglalkoztatására sincs sok lehetőség. Az idős korosztály foglalkoztatási mutatói nagyon alacsonyak, hiába van jó szakmájuk, esetleg magasabb végzettségük, aki 50 év felett válik munkanélkülivé, azok nagyon kiszolgáltatott helyzetben vannak. A településen a legnagyobb hátrányos megkülönböztetést a 61 év vagy a felettiek szenvedik el. Az ő arányuk majdnem eléri a 23%-ot.

- b) tevékeny idősor, élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A településen Öszirozsa Nyugdíjasklub működik. Havonta egyszer összeülnek egy kis beszélgetésre, illetve kirándulásokat szerveznek maguknak az ország egész területén anyagi források függvényében. Folyamatosan gondoskodnak a klubtagok hasznos időtöltéséről, szórakozásukról, magányuk feloldásáról, társas kapcsolatok alakulásáról. A programok összeállításánál figyelembe veszik az idősök érdeklődési körét, igényeit is.

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Az idősödő munkavállalók munkavállalással, munkavégzéssel kapcsolatos esélyegyenlőtlenségét főként a romló egészségi állapotból és a képzettségbeli hiányosságokból eredő problémákra vezetik vissza a munkaadók. A legtöbb vállalkozásnál kevésbé aknázzák ki az idősebb munkaerő tudásátadással kapcsolatos hasznosságát.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

- a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő idősorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő idősorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	125	0	5	21
2017	130	0	1	28
2018	128	0	9	29
2019	133	0	10	17
2020	135	0	11	35
2021	148	0	10	35

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A 65 feletti lakosság szám növekedést mutat, ezáltal a házi segítségnyújtásban és szociális étkeztetésben részesülők száma is növekedett. Az idős embereknek az életkor előrehaladtával

természetesen fakadó egészségi problémái különösen indokolják, hogy számukra kiemelten biztosított legyen az egészségügyi, gondozói ellátáshoz való hozzáférés. Házi segítségnyújtás keretében az igénybevevő személy önálló életvitelének fenntartása érdekében ellátását az otthonában biztosítjuk, a szociális gondozó szociális segítséget vagy személyi gondozást nyújt, gondozási-ápolási feladatok elvégzését biztosítja. A szociális étkeztetést olyan emberek vehetik igénybe, akik egészségükből adódóan nem képesek az étkezésükről saját maguk gondoskodni. A szolgáltatás keretében napi egyszeri meleg étkeztetést biztosít a konyha, amiért térítési díjat kell fizetni. A nappali ellátás az idős emberek magányát enyhíti azáltal, hogy társaságot nyújt számukra, a háztartási és életviteli gondok egy részét leveszi az idősek válláról. Ezért a szolgáltatásért is havonta térítési díjat kell fizetni, amit a jövedelmük alapján számolnak ki. Egészségügyi szakellátás a településen nincs, a legközelebbi szakrendelő a 25 km-re lévő Dombóvár településen van. Aki betegsége folytán mozgásában korlátozott, kérheti a betegszállító segítségét.

b) idősök informatikai jártassága;

A település idős embereire nem jellemző az informatikai jártasság.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az információs társadalomban a teljes értékű, minőségi élet élése talán az idős korúak számára a legnagyobb kihívás. A nyugdíjba lépés többnyire az életmód markáns megváltozását jelenti, az öregedés kezdetét sokan ehhez az aktushoz kötik. A nyugdíjazással hirtelen nagy mennyiségű szabadidő keletkezik, mely eltöltésének módja jelentősen befolyásolja az időskori élet minőségét. A művelődést tekintve a nyugdíjas generációnak a legoptimálisabb a helyzete, a megnövekedett szabadidő számos addig kiaknázatlan lehetőséget rejt. A megnövekedett szabadidő hasznos és kellemes eltöltésén túl az új, idős korban kamatoztatható ismeretek elsajátítására is összpontosítani kell. A kulturális animáció, a művelődési intézmények programjainak külön célcsoportja az idősebb generáció, közülük is a még aktív életmódot folytatók, a kimozdulni akarók és tudók. Az időskori elmagányosodás megelőzhető, vagy legalábbis mértéke csökkenthető a társasági élettel, amely lehet akár nyugdíjas klubba, ismeretterjesztő előadásokra járás vagy aktív részvétel egy település, egy lakóközösség életében. Az idősök művelődése helyi, civilszervezeti, vallási és önszerveződési alapon történik. A szabadidő hasznos és aktív eltöltéséhez elengedhetetlen, hogy idős korban is megmaradjon az eligazodás képessége a kultúra területén, megmaradjanak a különböző szakmákban és mindennapi életvezetéshez szükséges kulcsképessegek, a társadalomban való eligazodást biztosító szociális készségek és elsajátíthatók legyenek a kommunikáció új formái és az infokommunikációs eszközök használata az idősök számára. Mindszentgodisán is lassan 5 éve létezik egy önszerveződött klub, ahol időskorú nők rendszeresen összegyűlnek egy kis beszélgetésre, kirándulni járnak, aktív társasági életet élnek. Az időseket célzó programok szervezésébe a településen az Őszirozsa Nyugdíjas Klub is aktívan részt vesz. Havi rendszerességgel szerveznek érdeklődési körüknek megfelelő programokat.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Idősek rossz egészségügyi állapota	egészségmegőrző, aktivitást fejlesztő programok szervezése
egyedül élők aránya magas, elmagányosodás jellemzi az időseket	nyugdíjas civil szervezetek önkormányzati támogatása

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékossgal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni róluk. Ők és családtagjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoport. Az önkormányzatok egyik fontos feladata hogy részükre olyan környezetet és működtetést alakítson ki, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életük során.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	25	24	49
2017	26	23	49
2018	21	24	45
2019	21	21	42
2020	19	22	41
2021	18	25	43

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Megváltozott munkaképességűnek tekinthető az a személy, aki veleszületett, balesetből vagy betegségből kifolyólag nem képes oly módon vagy mértékben elvégezni a rábízott feladatokat, mint a hozzá korban, nemben, képzettségben hasonló személyek általában. A táblázat azt mutatja, hogy a megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nők körében kisebb mértékben változott, mint a férfiak körében.

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás

A településen nem működik olyan civil szervezet, egyesület, alapítvány, amely a fogyatékos személyek foglalkoztatását segítené elő.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

A tartósan egészségkárosodottak, valamint a fogyatékossgal élők elsődleges jövedelmi forrása a rokkantsági nyugdíj vagy a rokkantsági járadék. A tartós egészségügyi problémákkal élő emberek munkaerő-piaci lehetőségei erősen behatárolódtak.

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Az Önkormányzat ebben a kérdésben nem rendelkezik megfelelő statisztikai adatokkal.

- d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

A településen nincs fogyatékosokat ellátó nappali ellátó intézmény. Házi segítségnyújtási tevékenységet végeznek a Mindszentgodisai Szociális Társulás gondozónői. Házi segítségnyújtás keretében az igénybevevő személy önálló életvitelének fenntartása érdekében a szükséges ellátást az otthonában biztosítják, amely magába foglalja többek között a lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködést és a háztartási tevékenységben való közreműködést.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A szociális ellátásokat igénybevevők között nagy valószínűséggel jelen vannak fogyatékos személyek is. Ők alanyi jogon közgyógyellátásban, az időskorúak járadékában, súlyos mozgáskorlátozottak közlekedési támogatásában, súlyos fogyatékos hozzátartozó ápolása címén részesülnek támogatásban.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

- a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

A településen 1 háziorvosi és 1 védőnői szolgálat működik. Egészségügyi szakellátás a településen nincs, a legközelebbi szakrendelő a 25 km-re lévő Dombóvár településen van

- b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Mindszentgodisa településen az intézmények akadálymentesítése részben megoldott. A pályázatok során mindig kiemelten szerepet kap az épületek akadálymentesítése, mely a fogyatékkal élők akadálymentes közlekedését segíti.

- c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A település honlapja elérhető, ami folyamatosan friss információkkal szolgál, de az infokommunikáció nem akadálymentesített.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

A Polgármesteri Hivatal és a közintézmények akadálymentesítése részben megoldott.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A járdák, parkok akadálymentesítése részben megoldott.

f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

A községben fogyatékos nappali intézmény nem működik

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Ilyenről nincs tudomásunk

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Nincs pontos adatunk a fogyatékos személyek számáról. A településen nem készültek fogyatékos személyek számára speciális programok.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Tömegközlekedés akadálymentesítése nem biztosított, ami a fogyatékkal élőknek nagy gondot okoz. Ennek felszámolásához állami kezdeményezésre lenne szükség

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az egészségügyi prevenciók szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe. Szükséges a támogatásuk a szűrőprogramokra történő eljutásuk (eljuttatásuk) terén.	Segíteni, hogy a fogyatékkal élők is minél nagyobb számban részt vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálatokon
Akadálymentes környezet csak részben megoldott	lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló pályázati lehetőségek kihasználása

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A község bel- és külterületein az utak, járdák állapota nem megfelelő, döntő többségük felújításra szorul.	Utak, járdák felújítása, elsősorban belterületen, új szilárd burkolatú utak és járdák létesítése
Az extrém időjárás miatt egyre jellemzőbb villámárvizek és belvíz kártételeinek mérséklése szükséges bel- és külterületen	Villámárvizek, belvíz hatásainak csökkentése csapadék-vízvezető árkok felújítása, építése fejlesztése révén.
Játszóterek korszerűsítése, a szabályoknak megfelelő kell hogy legyen.	Játszóterek felújítás pályázati lehetőség segítségével.

--	--

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Közfeladat	Az egészséges életmódot, sportolást támogató közszolgáltató szervezet	Az örökségvédelem, kulturális hagyományok ápolása, kultúra közvetítése terén közfeladatot ellátó egyesület	A célcsoport életfeltételeinek jobbítása érdekében humán, szociális szolgáltatást nyújtó szervezet		
Civil szervezet neve	Mindszentgodisa és Környezetének Szabadidős Sportegyesülete	Mindszentgodisáért Egyesület	Őszirózsa Nyugdíjas Klub		
Alapítás éve	2001	2006	2008		

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

A településen együttműködik az Önkormányzat, a Német Nemzetiségi Önkormányzat, a Roma Nemzetiségi Önkormányzat a Magyarorszáki Egyházközség és a civil szervezetek. A közszégi rendezvényeket közösen szervezik és bonyolítják le.

- c) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A helyi nemzetiségi önkormányzatok, az Önkormányzat támogatásával, kulturális, művészeti hagyományörző rendezvények lebonyolításával, a nemzetiség szellemi, épített és tárgyi örökségének védelmével foglalkozik.

- d) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége több területet is lefed: a hátrányos helyzetű gyermekek oktatását, tehetségfejlesztésének támogatását, az időskorúak kultúraigényét, a hagyományörzést és a lakosság egészségi állapotának fejlesztését támogató szolgáltatások körét.

Közfeladat	Az egészséges életmódot, sportolást támogató közszolgáltató szervezet	Az örökségvédelem, kulturális hagyományok ápolása, kultúra közvetítése terén közfeladatot ellátó egyesület	A célcsoport életfeltételeinek jobbítása érdekében humán, szociális szolgáltatást nyújtó szervezet	
Civil szervezet neve	Mindszentgodisa és Környezetének Szabadidős Sportegyesülete	Mindszentgodisáért Egyesület	Őszirozsa Nyugdíjas Klub	
Tevékenységi kör	Sportolási igények kielégítése, sportolási lehetőségek szervezése	Környezetvédelem, műemlékvédelem, egészségügyi rehabilitációs tevékenység, kulturális tevékenység, nevelés, oktatás, képességfejlesztés, nemzeti, etnikai kisebbségekkel kapcsolatos tevékenység, Mindszentgodisai TANODA működtetése	Szabadidő kulturált eltöltése	

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

Az esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatában nagy hangsúlyt helyeztünk a minél szélesebb körű adatgyűjtésre. A dokumentum készítéséhez szükséges adatok, információk gyűjtésére az Önkormányzattal szoros együttműködésben került sor. Az előkészítésben együttműködő partnerek bevonásának módszere az online kapcsolattartásra épült, az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd az elkészült dokumentum-tervezet véleményezésére koncentrált.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

Az elkészült Helyi esélyegyenlőségi Tervet az Önkormányzat honlapján teszi közzé, így a község teljes lakosságának hozzáférése biztosítottá válik a tervezett esélyegyenlőség folyamatok, tevékenységek megismerésére és a megvalósítás ellenőrzésére.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	1. A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség, számuk nem csökken 2. A hátrányos helyzetek generációkon keresztül átöröklődése 3. Az Önkormányzati támogatásra szoruló lakosok száma magas	1.. Közfoglalkoztatás továbbfolytatása, képzési programokhoz való hozzájutás növelése, egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása 2. Szociális és gyermekjóléti szolgáltatások erősítése, felzárkóztatási, fejlesztési programok pályázaton keresztül. 3. Önkormányzati rendeletek folyamatos figyelemmel kísérése, a költségvetés függvényében helyi ellátások fenntartása, támogatások bővítése
Gyermekek	1. Az óvodában és az általános iskolában folyamatosan nő a HH és HHH gyermekek száma 2. A roma kulturális programok hiánya az óvodában, iskolában illetve a közösségben, melynek fontosságát a roma lakosság egyre nagyobb jelenléte indokolná	1. Prevenciós lehetőségek, a családban fellelhető hiányok korai pótlása és az iskolai alkalmasság megalapozása miatt. Mindszentgodisai Tanoda további működtetése 2. A roma nemzetiségi önkormányzat, a működő civil szervezetek, települési önkormányzat, valamint az intézmények összefogásával programok szervezése az identitás és az elfogadás érzésének erősítése érdekében
Idősek	1. idősek rossz egészségügyi állapota 2. egyedül élők aránya magas, elmagányosodás jellemzi az időseket	1. egészségmegőrző, aktivitást fejlesztő programok szervezése 2. nyugdíjas civil szervezetek önkormányzati támogatása
Nők	1. A tartós munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb, mint a férfiaknál. 2. Kismamák, kisgyermeket nevelők helyzetének javítása 3. Mélyszegénységben élő és roma nők egészségi állapota rossz	1. Képzési programok bővítése, tájékoztatás a támogatási lehetőségekről. Képzéssel javítani az elhelyezkedést, szorosan együttműködni a Munkaügyi Központtal. 2. Szabadidős programok szervezése, szakkörök, klub szervezése 3. Szűrővizsgálatok szervezése

Fogyatékkal élők	1. Az egészségügyi prevenciók szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe. Szükséges a támogatásuk a szűrőprogramokra történő eljuttatásuk (eljuttatásuk)terén 2. Akadálymentes környezet csak részben megoldott	1. Segíteni, hogy a fogyatékkal élők minél nagyobb számban részt vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálatokon 2. Lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló pályázati lehetőségek kihasználása
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	1. játszóterek megfelelő kialakítása, több közösségi programok szervezése településen a községben közösségfejlesztés céljából	1. pályázati lehetőségek kihasználása

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák diszkrimináció mentes élet feltételei biztosítottak. Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők kitörési lehetősége biztosított legyen. Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek hátrányos megkülönböztetését. Folyamatosan odafigyelünk az idősek gondozására, azok feltételeinek biztosítására. Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a hátrányos megkülönböztetést. Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők szolgáltatásokhoz való biztosítására.

Az intézkedési területek részletes kifejtése (intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)

A	Intézkedés címe:	Helyi ellátások, támogatások fenntartása, bővítése
B	Feltárt probléma megnevezése	Az Önkormányzati támogatásra szoruló lakosok száma magas
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Önkormányzati rendeletek folyamatos figyelemmel kísérése, a költségvetés függvényében helyi ellátások fenntartása, támogatások bővítése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Önkormányzat költségvetése, önkormányzati rendeletek
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	kormányrendeletek
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Szociális keret megléte, Önkormányzat egyéb bevételi forrásai
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, jegyző, Önkormányzati Hivatal dolgozói
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.09.30
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	különböző támogatásokban, ellátásokban résztvevők száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán, pénzügyi erőforrások
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A rászorultak számára javul a jövedelmi helyzetük.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

Az intézkedési területek részletes kifejtése (intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)

A	Intézkedés címe:	Közfoglalkoztatási jogviszonyban történő foglalkoztatás
B	Feltárt probléma megnevezése	A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség, számuk nem csökken A roma családok közötti életszínvonalbeli eltérés, valamint a mélyszegénységben élő romák és más lakosok közötti életszínvonal közötti eltérés
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Közfoglalkoztatás továbbfolytatása, képzési programokhoz való hozzájutás növelése, egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Önkormányzat költségvetése, önkormányzati rendeletek
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Járási startminta program, hosszabb időtartamú közfoglalkoztatási támogatások
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Kérelem benyújtása a Baranya Vármegyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Osztályához
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, Önkormányzati Hivatal dolgozói
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.09.30
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	pályázati támogatások
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A feltárt probléma nem oldódik meg, de a különbség nem növekszik
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Munkanélküliek alacsony iskolai végzettsége
B	Feltárt probléma megnevezése	Magas az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők száma
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők bevonása közfoglalkoztatásba, képzéseken való részvétel ösztönzése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	-
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	helyzetelemzés
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.09.30
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	szórólapok, tájékoztatók, tájékoztatókról jelenléti ív
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	- humán erőforrás - pályázati forrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	kapcsolattartás
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

Az intézkedési területek részletes kifejtése

A	Intézkedés címe:	Mindszentgodisai Tanoda továbbműködtetése
B	Feltárt probléma megnevezése	Halmozottan hátrányos általános iskoláskorú gyermekek felzárkóztatása, egyéni fejlesztése
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Tanulmányi eredmény és mentális állapot javítása, középiskolába jutás illetve annak elvégzése.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Önkormányzat költségvetése, önkormányzati rendeletek Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	nem releváns
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	helyzetelemzés
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, Önkormányzati Hivatal dolgozói, jegyző, résztvevők, segítő önkéntesek, pedagógusok
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.09.30
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Tanodába járó gyermekek száma, Tanoda támogatási szerződés, szakmai program, tanulói szerződések
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	pályázati támogatások
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Prevenációs lehetőségek, a családban fellelhető hiányok korai pótlása és az iskolai alkalmasság megalapozása
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

Az intézkedési területek részletes kifejtése (intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)

A	Intézkedés címe:	Roma gyermekek identitástudatának növelése
B	Feltárt probléma megnevezése	A roma kulturális programok hiánya az óvodában, iskolában, illetve a közösségben, melynek fontosságát a roma lakosság egyre nagyobb jelenléte indokolja
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A roma nemzetiségi önkormányzat, a működő civil szervezetek, települési önkormányzat, valamint az intézmények összefogásával programok szervezése az identitás és az elfogadás érzésének erősítése érdekében.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Önkormányzatok költségvetése, önkormányzati rendeletek, civil szervezetek költségvetése
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	-
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	pályázatok felkutatása, önszerveződések,
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, Önkormányzat- Önkormányzati Hivatal dolgozói, roma nemzetiségi önkormányzat vezetői, civil szervezetek önkéntesi, vezetői
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.09.30
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Programokon résztvevők száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	pályázati támogatások, egyéb bevételekből adódó források
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Javul az identitáskép és az elfogadás érzése
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

Az intézkedési területek részletes kifejtése (intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)

A	Intézkedés címe:	Gyermekek továbbtanulásának elősegítése
B	Feltárt probléma megnevezése	Sok gyermek továbbtanulásához nincs meg a megfelelő családi anyagi háttér
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A gyermekek továbbtanulása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Önkormányzat költségvetése, pályázati források, kormányrendeletek
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Felzárkóztatási Stratégia 2030 Nemzeti Ifjúsági Stratégia
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Különböző ösztöndíjakkal történő segítség
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, Önkormányzati Hivatal dolgozói
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.09.30
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Ösztöndíjakban részesülő gyermekek számának növekedése
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán, pénzügyi és technikai
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	hosszútávú
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

Intézkedés címe:	Nők foglalkoztatásának elősegítése, képzések, átképzések
Feltárt probléma megnevezése	Tartós munkanélküliek körében a nők aránya sokkal magasabb, mint a férfiaké
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Képzési, átképzési lehetőségek biztosítása az érintetteknek, tájékozottság növelése, képzési programok szolgáltatások igénybevételének növekedése, tartós munkanélküliség csökkentése
A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal, költségvetési koncepcióval, gazdasági programmal.
A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	A cél kapcsolódik Magyar Nemzeti Felzárkóztatási Stratégia 2030-hoz és összhangban áll annak céljaival.
Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Tájékozódás az elérhető képzési programokról, információ nyújtás az érintetteknek, ösztönzésük a képzéseken való részvételre. Valós szükségletekhez igazodó munkaerő-piaci segítségnyújtás, hosszútávú együttműködés a Foglalkoztatási Osztállyal, célcsoport elérése, aktiválása érdekében.
Az intézkedés felelőse	Mindszentgodisa Község Önkormányzata
Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.09.30
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Minél több célcsoporthoz tartozó személy tájékoztatása, tartós munkanélküli nők arányának csökkentése
Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán, pénzügyi és technikai
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Erőforrások hosszú távú megléte esetén biztosított
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	A tervezett intézkedés nem önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósítandó intézkedés.

Intézkedés címe:	Kismamák, kisgyermeket nevelők helyzetének javítása
Feltárt probléma megnevezése	A dolgozó anyák nehéz helyzete, testi-lelki egészségük károsodása
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Kulturális és mentálhigiéniai programok, sportolási és szabadidős lehetőségek biztosítása kifejezetten nők számára. Egészségmegőrzéssel kapcsolatos rendezvények szervezése.
A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal, költségvetéssel.
A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	A cél kapcsolódik Magyar Nemzeti Felzárkóztatási Stratégia 2030-hoz és összhangban áll annak céljaival.
Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Igények, problémák felmérése a gyermekes munkavállaló nők körében. Elért eredmények hosszú távú fenntartása, dolgozó édesanyák helyzetének javulása.
Az intézkedés felelőse	Polgármester, Önkormányzati Hivatal dolgozói
Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.09.30
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Tájékoztatottság a helybéli gyermekes dolgozó nők helyzetéről. Nőknek szóló szabadidős programok számának emelkedése.
Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán, pénzügyi és technikai
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Erőforrások hosszú távú megléte esetén biztosított.
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés

Intézkedés címe:	Idősek rossz egészségügyi állapota, egészségmegőrző programok
Feltárt probléma megnevezése	Célcsoportra jellemző betegségek gyakorisága. Sok esetben nagy távolságot kell megtenni a szakorvosi ellátásokhoz.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az idősebb korosztály aktivitásának fenntartása, elősegítése, viszonylagos egészség megelőzése.
A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Önkormányzat költségvetése, pályázati források, kormányrendeletek
A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Felzárkóztatási Stratégia 2030
Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	aktivitást, mozgást fejleszt programok szervezése, szűrővizsgálatok biztosítása
Az intézkedés felelőse	Polgármester, Önkormányzati Hivatal dolgozói, önkéntesek, civil szervezetek
Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.09.30
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	programokon, szűréseken résztvevők száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	pályázati forrás, önkormányzat költségvetése, tanyagondnoki szolgáltatás
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	hosszútávú
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

Intézkedés címe:	Az egyedül élő idős ember egyre jobban elmagányosodik, depresszív válik.
Feltárt probléma megnevezése	A különböző korosztályok között kialakult távolság miatt, a családon belül nehézségek adódnak. Hiányzik a kölcsönös együttműködésen alapuló kapcsolat a fiatal és az idős korosztály között. Idős emberek igényeinek felmérése, programok/előadások szervezése.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Közeledés, közös programokon való részvétel, együttműködés, kölcsönös segítségnyújtás a különböző korosztályok között.. Generációk közti közeledés.
A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	
A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Felzárkóztatási Stratégia 2030 Helyi stratégiai dokumentumok
Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	helyzetfelmérés, fiatalok-idősek közti közös programok, rendezvények szervezése. A helyi idősklub és óvoda-iskola közötti társadalmi érintkezést szolgáló tevékenységek megszervezése. Lehetőség teremtése a két korcsoport számára a közös időeltöltésre és az egymástól való tanulásra.
Az intézkedés felelőse	Nyugdíjas klub Polgármester, jegyző, önkéntesek, civil szervezetek
Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.09.30
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Településen lévő közös programok száma, részvevő idősök, fiatalok száma, programok finanszírozásának biztosítása
Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	pénzügyi, humán, technikai
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	hosszútávú
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

Intézkedés címe:	Akadálymentesítési munkák folytatása
Feltárt probléma megnevezése	A középületek nem mindenhol akadálymentesek
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Középületek komplex akadálymentesítése
A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Önkormányzat költségvetése, pályázati források, kormányrendeletek
A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Felzárkóztatási Stratégia 2030
Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	pályázatfigyelés, pályázatok benyújtása
Az intézkedés felelőse	Polgármester, jegyző
Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.09.30
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	akadálymentesített épületek száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	pályázati forrás, önkormányzat költségvetése, tanyagondnoki szolgáltatás
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	pályázati forrás, önkormányzat költségvetése, önrész
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

Intézkedés címe:	Közelebb a szűrőprogramokhoz
Feltárt probléma megnevezése	Az egészségügyi prevenciós szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a fogyatékossgal illetve a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Fogyatékossgal élők eljutása, eljuttatása a szűrőprogramokra.
A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Önkormányzat költségvetése, pályázati források, kormányrendeletek
A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Felzárkóztatási Stratégia 2030
Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	adatgyűjtés, fogyatékosok tájékoztatása, fogyatékosok eljuttatása az egészségügyi intézményekbe időközönként
Az intézkedés felelőse	Polgármester, jegyző, tanyagondnok
Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.09.30
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	szűrőprogramokon való résztvevők száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán, pénzügyi, technikai
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	hosszútávú
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

Össégi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
járdák felújítása, ban belterületen, ilárd burkolatú járdák létesítése	Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településfejlesztési koncepció		folyamatos pályázatfigyelés, pályázat benyújtása	polgármester, jegyző	2028.09.30	felújított járda és útszakaszok	pénzügyi, humán		
árvizek, belvizek csökkentése, ák-víz-elvezető felújítása, építése révén	Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településfejlesztési koncepció		folyamatos pályázatfigyelés, pályázatok benyújtása	polgármester, jegyző	2028.09.30	belvíz-elvezető árkok száma	pénzügyi, humán		
terek	Településfejlesztési		folyamatos	polgármester,	2028.09.30	korszerűsített	pénzügyi, humán		

...	I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Helyi ellátások, támogatások fenntartása, bővítése	Az Önkormányzati támogatásra szoruló lakosok száma magas	Önkormányzati rendeletek folyamatos figyelemmel kísérése, a költségvetés függvényében helyi ellátások fenntartása, támogatások bővítése	Önkormányzat költségvetése, önkormányzati rendeletek	kormányrendelete	Szociális megléte, Önkormányzat egyéb forrásai	keret bevételi	polgármester, jegyző, Önkormányzati hivatal dolgozói	2028.09.30	különböző támogatásokban, ellátásokban részesülők száma	humán, p erőforrások
2	Közfoglalkoztatási jogviszonyban történő foglalkoztatás	A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség, számuk nem csökken. A roma családok közötti életszínvonalbeli eltérés, valamint a mélyszegénységben élő romák és más lakosok közötti életszínvonal közötti eltérés	Közfoglalkoztatás további folytatása, képzési programokhoz való hozzájutás növelése, egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása	Önkormányzat költségvetése, rendeletek, hatósági szerződések	Járási startmunka program, hosszabb időtartamú közfoglalkoztatási támogatások	Kérelem benyújtása a Baranya Vármegyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Osztályához		Polgármester, Önkormányzati Hivatali dolgozói	2028.09.30	Közfoglalkoztatásba n résztvevők száma	A feltárt p nem oldód de a különb növekszik
3	Munkanélküliek alacsony iskolai végzettsége	Magas az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők száma	Az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők bevonása a közfoglalkoztatásba, képzéseken való részvétel ösztönzése		Magyar Nemzeti Társadalmi felzárkóztatási Stratégia 2030	helyzetelemzés		Polgármester, jegyző	2028.09.30	szórólapok, tájékoztatók, tájékoztatásokról jelentési ív	kapcsolattar
...											
II. A gyermekek esélyegyenlősége											
1	Mindszentgödisi Tanoda	Halmazottan hátrányos iskoláskorú általános	Tanulmányi eredmény és mentális állapot	Önkormányzat költségvetés,	Magyar Nemzeti Társadalmi	helyzetelemzés		Polgármester, jegyző	2028.09.30	Tanodába járó gyermekek száma,	pályázati

továbbműködtetése	gyermekek felzárkóztatása	javitása, középiskolába jutás illetve annak elvégzése.	Mindszentgodi isáért Egyesület költségvetése	Felzárkóztatási stratégia 2030		Egyesület vezetősége		Tanoda támogatási szerződése, szakmai programok, tanulói szerződések	támogatásról
2	Roma gyermekek identitástudatának növelése	A roma kulturális hiánya az óvodában, iskolában, illetve a közösségben, melynek fontosságát a roma lakosság egyre nagyobb jelenléte indokolná	A roma nemzetiségi önkormányzat, a civil szervezetek, települési önkormányzat, valamint az intézmények összefogásával programok szervezése, az identitás az elfogadás érzésének erősítése érdekében	Önkormányzatok költségvetései, helyi stratégia dokumentumok, civil szervezetek költségvetései		pályázatok felkutatás, pályázatok benyújtása, önszerveződések	2028.09.30	programokon résztvevők jelenléti ívek száma,	pályázat támogatásról bevételekből források
3	Gyermekek továbbtanulásának elősegítése	Sok gyermek továbbtanulásához nincs meg a megfelelő családi anyagi háttér	Minél több gyermek továbbtanulása	Nemzeti Ifjúsági stratégia, Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030		pályázatok felkutatás, pályázatok benyújtása, különböző ösztöndíjakkal történő segítés	2028.09.30	ösztöndíjakban résztvevő gyermekek számának növekedése	humán, pénzügyi, technikai
...									
III. A nők esélyegyenlősége									
1	Nők foglalkoztatásának elősegítése, képzések, átképzések	Tartós munkanélküliség körében a nők aránya sokkal magasabb, mint a férfiaké	Képzési, átképzési lehetőségek biztosítása az érintetteknek, tájékozottság növelése, képzési programok szolgáltatások igénybevételeinek növekedése, tartós munkanélküliség csökkentése	A cél kapcsolódik a Magyar Nemzeti Felzárkóztatási Stratégia 2030-hoz és összhangban van annak céljaival.	Tájékoztató az elérhető képzési programokról, információ nyújtás az érintetteknek, ösztönzésük a képzéseken való részvételre. Valós szükségletekhez igazodó munkaerő-piaci segítségnyújtás,	Mindszentgodi Községi Önkormányzat, jegyző	2028.09.30.	Minél több célcsoporthoz tartozó személy tájékoztatása, tartós munkanélküliség arányának csökkentése.	humán, pénzügyi, technikai

	felmérése, programok/előadások szervezése	köztű közlekedés				tevékenységek megszervezése. Lehetőség teremtése a két korecsoport számára a közös időeltöltésre és az egymástól való tanulásra.	polgármester, jegyző, tanyagondnok	2028.09.30	szűrőprogramokon való résztvevők száma	humán, p technikai
3										
...										
V. A fogyatékkal élő személyek esélyegyenlősége										
1	Közelebb a szűrőprogramokhoz	Az egészségügyi prevenciók szolgálatokat, a szűrővizsgálatokat a fogyatékkal élők és a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé vesznek igénybe	Fogyatékkal élők eljuttatása a szűrőprogramokra.	költségvetés, pályázati források, rendeletek	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030	adatgyűjtés, foglalkozások, tájékoztatás, foglalkozások eljuttatása az egészségügyi intézményekbe időközönként				
2	Akadálymentesítési munkák folytatása	A középületek nem mindenhol akadálymentesek	Középületek komplex akadálymentesítése	pályázati források, költségvetés		pályázatfigyelés, pályázatok benyújtása	polgármester, jegyző	2028.09.30	akadálymentesített épületek száma	pénzügyi, h
3										
...										

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

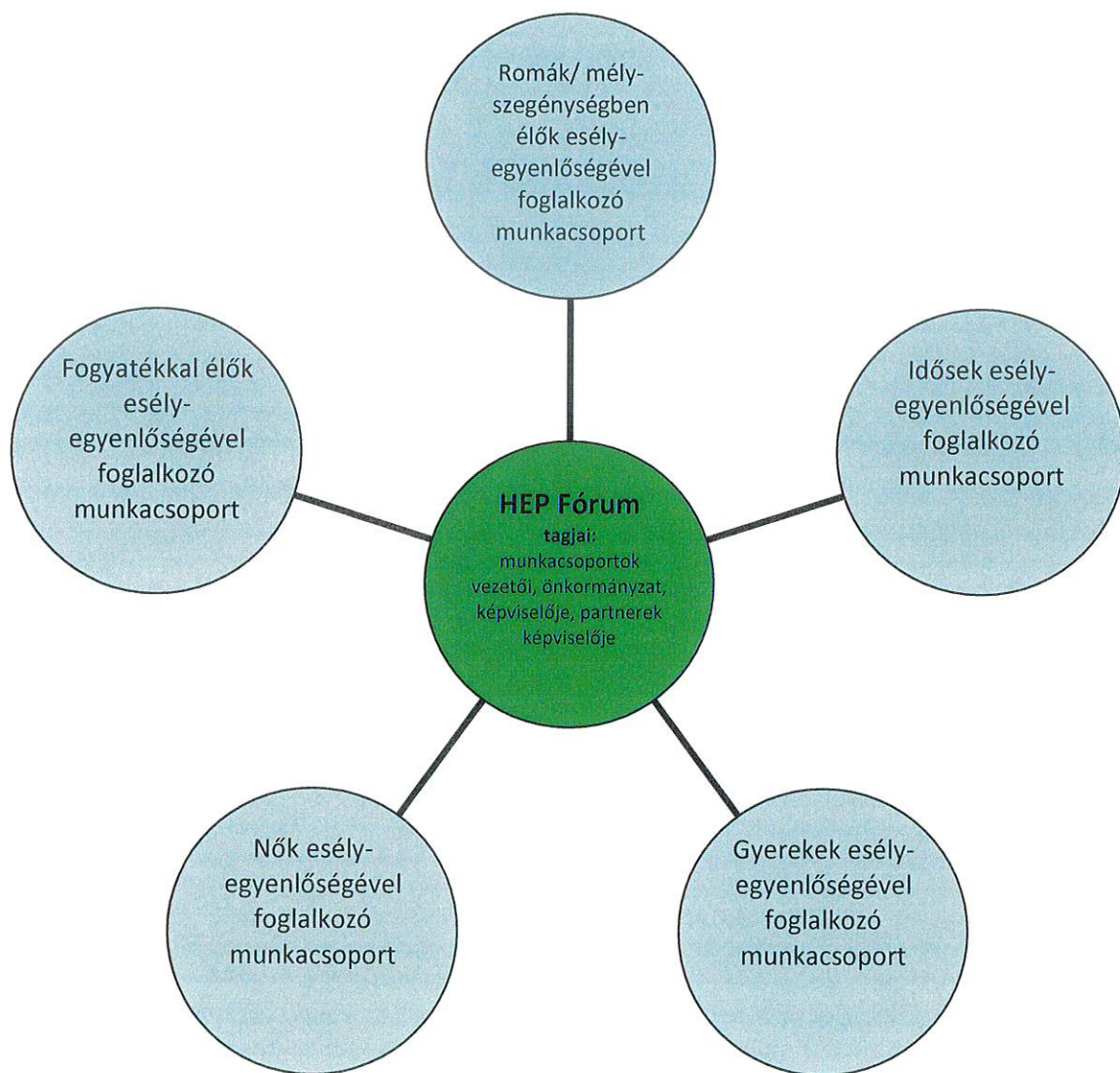
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével **tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális)** az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzeti önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a **HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Mindszentgodisa község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Mindszentgodisa község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a 43/2023.(IX.20.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Mindszentgodisa, 2023. szeptember 20.

Nagy Bernadett
polgármester

KIVONAT

Mindszentgodisa Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 2023. szeptember 20. napján tartott képviselő-testületi ülésének jegyzőkönyvéből

A képviselő-testület 5 igen szavazattal, ellenszavazat nélkül (5:0) a következő határozatot hozta:

Mindszentgodisa Község Képviselő-testülete
43/2023. (IX.20) sz. Kt. határozata
HEP elfogadásáról

Mindszentgodisa Község Önkormányzat Képviselő-testülete úgy határoz, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot teljes körűen megismerte és az abban foglaltakat elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: Ranyhóczkiné Ács Andrea jegyző
Fehérné Nagy Nikoletta HEP referens

k.m.f.

Nagy Bernadett sk.
polgármester

Ranyhóczkiné Ács Andrea sk.
jegyző

Kivonat hitelül:

Mindszentgodisa, 2023. szeptember 28.

Baloghné Bagány Anita
Baloghné Bagány Anita
igazgatási főelőadó